

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Δεύτερος

Συνδρομα ἑταίρειας Ἐν Ἑλλάδι γρ. 10, ἑν τῇ ἀλλοτ. γρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἔρχ. ἀπὸ 1 ἰαν. ἰκθωσ. ἑταίρ. καὶ εἰνα ἰκθωσ. — Τὴν πρῶτην φύλιν λ. 30 — Γραφ. τῆς Διοικήσεως: Ὁδ. Σαδίου, 6.

21 Νοεμβρίου 1876

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΜΑΥΡΙΚΙΩΝ ΒΑΣΚ

Συνέλευσις 1871 σελ. 721.

Τὸ μονοπώλιον.

Γέρω-Πέτρος.—Ὁ διαγωνισμὸς εἶναι καλὸν πράγμα, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ πάντοτε δυνατὸς.

Ἀλέξανδρος.—Βεβαίως, ὅταν μόνος σου ἔχῃς ἐν λατομεῖον καὶ περὶ δέκα ὥρας μακρὴν δὲν ὑπάρχει ἄλλο, ἔχεις μονοπώλιον, διότι σὺ μόνος ἔχεις καὶ πωλεῖς πέτρας.

Γέρω-Πέτρος.—Δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ ἔχω λατομεῖον διὰ νὰ ἔχω μονοπώλιον· ἐὰν ἐν τῷ χωρίῳ ὑπάρχῃ θέσις μόνον δι' ἓνα ζυλουργόν, ἐὰν δεύτερος ἐργαζόμενος δὲν δύναται νὰ ζήσῃ, θὰ ἔχω πράγματι μονοπώλιον, τὸ μονοπώλιον τῆς ζυλουργίας ἐν τῷ χωρίῳ.

Ἰωάννης.—Τὸ μονοπώλιον εἶναι τὸ ἀντίθετον τοῦ διαγωνισμοῦ, δὲν εἶναι ἀληθές;

Διδάσκαλος.—Ἀκριβέστατα.

Ἰωάννης.—Τότε τὸ μονοπώλιον εἶναι κακὸν πράγμα, ἀφοῦ ὁ διαγωνισμὸς εἶναι καλόν;

Γέρω-Πέτρος.—Τὸ μονοπώλιον εἶναι καλὸν διὰ τὸν κάτοχον αὐτοῦ, διότι ὑψώνει τὰς τιμὰς.

Ἀλέξανδρος.—Ὅχι ὁμῶς καὶ διὰ τοὺς καταναλωτὰς, διότι οὗτοι πληρώνουσι τὴν ὑψωσιν τῶν τιμῶν.

Διδάσκαλος.—Ὑπάρχουσι μονοπώλια προσερχόμενα εἰς αὐτῶν τῶν πραγμάτων, καθὼς ὅταν ὑπάρχῃ εἰς ἱατρὸς ἐν τῷ δήμῳ ἢ καὶ δύο, καὶ ὅταν ὅλος ὁ κόσμος ἔχῃ ἐμπιστοσύνην μόνον εἰς τὸν ἓνα εἰς αὐτῶν. Ἀκολούθως ὑπάρχουσι μονοπώλια φυσικὰ· καθὼς ὅταν τις ἔχῃ μέγα προτέρημα διὰ τὴν ζωγραφικὴν, διὰ τὴν μουσικὴν, ἢ ἢναι μέγας ῥήτωρ, ἢ ἀκούη καὶ πολὺ ἱκανὸς ῥάπτῃς, ἐπιπλοποιὸς, βιβλιοδέτης, καὶ εἴ τι ἄλλο . . . θαυμάζει τις καὶ πληρώνει . . . καὶ τόσῳ τὸ χειρότερον διὰ τοὺς φθονεροὺς καὶ ζηλοτύπους.

Ποτὲ σχεδὸν δὲν παρκαπονεῖται τις διὰ τὸ εἶδος τῶν μονοπωλίων τούτων, ἀλλὰ διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἰδρυόμενα μονοπώλια· σήμερον ὁ νόμος δὲν παρκαχωρεῖ μονοπώλια δι' ἰδιωτικὰ συμφέροντα. Ἐὰν δὲ ἰδιώτης τις φαίνεται ἀκόμη ἔχων τοιοῦτό τι, ἐξεταζομένου καλῶς τοῦ πράγματος ἐκ τοῦ πλησίον ἐξάγεται ὅτι τοῦτο

ἐγένετο χάριν δημοσίου καὶ ἄχι ἰδιωτικοῦ σκοποῦ, καὶ δι' ὀρισμένον χρόνον.

Ἀλέξανδρος.—Ἐπεθύμουν νὰ μ' ἀναφέραιτε κανὸν παράδειγμα.

Διδάσκαλος.—Εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ὑπάρχει ἐν πρόχειρον. Ἐπειδὴ ἡ πόλις δὲν εἶναι ἀρκετὰ πλουσία διὰ νὰ κατασκευάσῃ μίαν γέφυραν ἐφ' ἑνὸς ποταμοῦ, ἰδιώτης τις παρουσιάσθη καὶ ἐπρότεινε νὰ κτίσῃ αὐτὴν, ὑπὸ τὸν ὅρον α' νὰ μὴν ἐπιτραπῇ εἰς οὐδέναν ἄλλον νὰ κτίσῃ ἄλλην ἐπὶ 25 ἔτη· β' νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ ἑκαστον διαβάτην λεπτά τινα ὡς διόδια.

Ἐπειδὴ εἶχον ἀνάγκη τῆς γεφύρας, παρεδέχθησαν προθύμως τὴν πρότασιν ταύτην. Τὸ πρόνομιον ὅμως τοῦτο παρκαχωρήθη χάριν τοῦ δημοσίου συμφέροντος.

Γέρω-Πέτρος.—Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ μετὰ τὴν τοῦ ἀερίφωτος ἐταιρίαν· ἡ ἐταιρία ἔλεγεν: Ἐὰν παραδεχθῇτε τὸν διαγωνισμὸν δὲν ἀναλαμβάνω τὸν φωτισμὸν, διότι δὲν θὰ κερδίσω ἀναλόγως τῶν κόπων μου.

Διδάσκαλος.—Ἐν τοιαύτῃ ὁμῶς περιστάσει, ἡ πόλις λαμβάνει τὰ μέτρα τῆς καὶ ἐμποδίζει πάντη ἐνδεχομένην παρεκτροπὴν τῆς ἐταιρίας· α' ὀρίζει τὴν τιμὴν τοῦ ἀερίφωτος καὶ β' υποχρεώνει τὴν ἐταιρίαν νὰ εἰσαγάγῃ πᾶσαν ἀλλαχρὺ ἐφευρισκομένην τελειοποίησιν. Ὅπως καὶ ἂν ᾖ, τὸ μονοπώλιον πρέπει νὰ ᾖναι ἐξαιρέσις. Ὑπάρχουσι ὁμῶς δύο ἢ τρεῖς ἅτινα ἐπιδοκιμαζονται γενικῶς· τίς θὰ μοι τὰ εἴπῃ;

Ἀλέξανδρος.—Τὸ ταχυδρομεῖον καὶ ὁ τηλεγράφος.

Διδάσκαλος.—Κάλλιστα. Τὰ μονοπώλια ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὸ Κράτος, διὰ τὸ δημόσιον καλόν.

Γέρω-Πέτρος.—Νομίζω ὅτι ὅταν ἰδιώτης τις ἔχει μονοπώλιόν τι προσερχόμενον ἐκ τῶν πραγμάτων, ὡς εἰς ὑποδηματοποιὸς ἐν χωρίῳ τινί, ὑπάρχει ἡ ἐξῆς καταφυγή. Ὅταν ὑψώσῃ πολὺ τὰς τιμὰς ἀγοράζει τις ἀπὸ ἄλλο χωρίον.

Διδάσκαλος.—Ἀληθὲς, τὸ εἶδος τοῦτο τῶν μονοπωλίων καταβάλλονται εὐκόλως ὑπὸ τοῦ καταναλωτοῦ· ἀρκεῖ νὰ μὴ θελήσῃ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰς υπερβολικὰς ἀπαιτήσεις τοῦ παραγωγέως.

A. ΒΕΝΕΔΙΚΑΚΗΣ.

Ἐπεινα συνέλημα

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΕΠΙ ΜΙΑΝ ΜΟΝΗΝ ΗΜΕΡΑΝ

Μετάφρασις ὑπὸ τῆς Κε: Ε. Α.

Διατρίβων πρὸ τινος καιροῦ ἐν Λονδίῳ, ἀπεράσιστα ἐσπέραν τινὰ νὰ υπάγω, μετὰ δύο νέων Ἀγγλῶν φίλων μου, νὰ ἀκούσω κηρύττοντα ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος διάσημόν τινα ἐφημέριον διακηρυζόμενον, τοῦ ὁποῖου αἱ διδασκαλίαι καὶ τοὶ ὑπερβάλλοντες αὐστηραὶ, ἐξετιμῶντο λίαν ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

Εὐρομεν τὸν νέον πλήρη ἀκροατῶν, ὃ δὲ ἱεροκῆρυξ εἶχε λάβει ὡς θέμα τῆς ὁμιλίας του τὸ ἐξῆς τῆς ἀγίας Γραφῆς ῥητόν: Ὁ ψεύστης ἐστὶ καταδικασμένος νὰ καίηται αἰωνίως εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός.

Δὲν ἐφείδετο ἐν τῷ λόγῳ του οὔτε πλουσίῳν οὔτε πτωχῶν, ἄνευ δὲ διακρίσεως ἡλικίας ἢ φύλου, καὶ ὡς ἄλλος Ἰωάννης Κνὺξ, ἔλεγεν εἰς τοὺς ἀκροατὰς του, ὅτι ὅλοι ἦσαν ψεύσται, ὅτι ἐψεύδοντο καθ' ἑαυτοὺς, πρὸς τοὺς φίλους των, πρὸς πάντας καθόλου· ὅτι ἐψεύδοντο ἐν τοῖς δωμάτιοις των, ἐν ταῖς αἰθούσαις των, καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἐνδιαίτημα τοῦ Θεοῦ. Τὸ ἐμπόριόν των καὶ αἱ ὑποθέσεις των, ἐξηκολούθησε λέγων, ἐστηρίζοντο ἐπὶ τοῦ ψεύδους, αὐτοὶ δὲ ἐκχυγῶντο διὰ τοῦτο· ὅτι καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ βρέφη, πρὶν ἢ δυνήθωσι νὰ ὁμιλῶσιν, ἐψεύδοντο διὰ σχημάτων. Μετὰ ταῦτα δὲ ἐπῆρχετο εὐγλωττος ἐπίλογος, ἐν ᾧ μετὰ δακρύων παρεκάλει τοὺς ἀκροατὰς του νὰ βελτιώσωσι τὰς ἐξῆς των καὶ νὰ ἀποφασίσωσι νὰ μὴ λέγωσιν εἰ μὴ τὴν ἀλήθειαν, ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν μόνην ἐβδομάδα, καὶ ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν.

Ὅτε ἐξήλθομεν τοῦ ναοῦ, ἡ ἐξῆς συνδιάλεξις ἐγένετο μετὰ τῶν δύο φίλων μου.

— Οὐρ, ἐθαρύνθη, εἶπεν ὁ ἑτερος αὐτῶν, ὀνομαζόμενος Μορρί: ἄλλως τε δὲ, δὲν εἶχον καὶ ἀνάγκην τῆς διδασκαλίας του διὰ νὰ μὴ ψεύδομαι.

— Νομίζεις; ἀπεκρίθη ὁ ἄλλος, Κάρολος Δαίβυ κλοῦμενος.

— Βεβαίως. . . ἔχεις τυχὸν τὸ θάρρος νὰ ἀμυριβάλλῃς;

— Ὁ Θεὸς νὰ φυλάξῃ! Καὶ ὅμως ἰδοὺ, ἐξηκολούθησεν ὁ Κάρολος μειδιῶν, ὅτι καὶ τὴν στιγμὴν ταύτην δὲν λέγω ἀκριβῶς ὅ,τι διανοοῦμαι. . . διότι ὅ,τι διανοοῦμαι δὲν εἶναι καὶ εὐχάριστον νὰ λέγηται.

— Δαίβυ, δὲν πιστεύω νὰ ἀμυριβάλλῃς περὶ τῆς φιλαληθείας μου! ἀπὸ κανένα δὲν ἤθελα ἀνεχθῆ τὸ τοιοῦτον.

— Ἦ δὲν λέγω ὅ,τι ἀκριβῶς διανοοῦμαι, ἐξηκολούθησεν ὁ Δαίβυ, μὴ προσέχων εἰς τὰς διαμκρτυρήσεις τοῦ φίλου του, διότι ἴσως τοῦτο θὰ ἦτο ἐπικίνδυνον.

— Πῶς εἶπες; ἐξηγήθητι παρακαλῶ σαφέστερον, ἀπεκρίθη ὁ Μορρί: ὑπάρχει καὶ τι εἰς τοὺς λόγους σου νομίζω προσβλητικόν.

— Θὰ εἶχες ἀδίκον, φίλτατέ μοι Μορρί, ἐν ἐνόμιζες τοιοῦτόν τι, ὑπέλαβεν ὁ Κάρολος: ἡθέλησα μόνον νὰ εἰπῶ, ὅτι ἐὰν ἔλεγες πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, θὰ ἦτο θαῦμα ἡθικῆς, ἢ μάλλον ἐκτρωμα ἀνθρωπικότητος.

— Οὐδέποτε ἐψεύσθην εἰς τὴν ζωὴν μου· τοῦλάχιστον δὲν ἐνθυμούμαι νὰ ἐπραξά τοῦτο, ἀφότου ὑπάρχω ἐν τῷ κόσμῳ, ἐπέμεναν ὁ Μορρί μετὰ σοβαροῦ ὕψους. Τὸ ψεῦδος, ἐξηκολούθησεν ὁλονὸν ἐξαπτόμενος, εἶναι ὅ,τι ποταπότερον, ὅ,τι ἀγενέστερον, ὅ,τι. . .

— Τὸ ψεῦδος εἶναι ὅπως τὸ χαρακτηρίζεις, εἰμαι σύμφωνος· πλὴν εἶναι ἀναγκαῖον κακόν, εἶπεν ὁ Κάρολος Δαίβυ.

— Ἀπ' ἐναντίας, ἡ ἀλήθεια εἶναι ἀναγκαῖοτάτη. Οὐδὲν ὀριζότερον, εὐγενέστερον καὶ ὑψηλότερον αὐτῆς.

— Εἰμαι τῆς γνώμης σου, ἀπεκρίθη ὁ Δαίβυ. Καὶ ὅμως, ἐν καὶ ἡ ἀλήθεια ἦναι τι ἀληθὲς ὠραῖον καὶ εὐγενές, ἐν τούτοις σὲ διαβεβαίω, ὅτι ἐὰν ἐπεκράτει καθ' ὅλοκληρίαν ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν ἐν Λονδίῳ, τοιαύτη βαβυλωνία θὰ ἐπῆρχετο, οἷον οὐδεὶς οὐδέποτε εἶδεν.

— Φίλτατέ μοι Δαίβυ σὲ οἰκτείρω.

— Ἔστω καὶ ὅμως μόνη καὶ ἀκραιφνὴς ἡ ἀλήθεια, θὰ ἦτο ἱκανὴ νὰ ἀναστατώσῃ τὴν γῆν ὅλην· σοὶ ἐπαναλαμβάνω δὲ ὅτι ἡ καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ, ἡ δῆσις τῆς Ῥώμης, καὶ ἡ ἐποχὴ τῆς τρομοκρατίας, θὰ ἦσαν ἀθύρματα παιδικὰ, παραβαλλόμενα πρὸς τὰ δεινὰ, ἅτινα ἤθελε προξενήσῃ ἡ ἀλήθεια, ἐὰν ἐπεκράτει εἰκοσιτέσσαρας μόνον ὥρας· θὰ ἐπῆρχετο ἀταξία καὶ σύγχυσις παγκόσμιος, ἐξ ἧς ἠθέλομεν ἐμπέσει εἰς τὸ χάος.

— Δαίβυ! οὐδέποτε θὰ παραδεχθῶ ὅτι ὁ κόσμος εἶναι τόσο κακός! . . . ὄχι, οὐδέποτε, ἀνεφώνησεν ὁ Μορρί.

— Ἐν τοσοῦτῳ ἡ ἀγία Γραφὴ διαβεβαίωσεν ὅτι, ὅταν ἡ ἀλήθεια διαλάμψῃ ἐν τῷ κόσμῳ, τότε θὰ πλησιάζῃ ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ γῆ δὲν θέλει εἶσθαι πλέον κατωικήσιμος.

— Ἀδιάφορον, Κάρολε· ὑποστηρίζεις ἰδέαν, τὴν ὁποῖαν δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ.

— Πολὺ καλὰ, φίλτατέ μοι Μορρί: τότε ὅμως διατί δὲν κάμνεις τὴν δοκιμὴν σὺ ὁ ἴδιος, χωρὶς μάλιστα νὰ ἐξέλθῃς τοῦ κύκλου τῶν ὑποθέσεων σου; Ὑποσχέθητι νὰ μὴν εἰπῇς εἰμὴ τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ μίαν ὅλοκληρον ἐβδομάδα, ἔστω καὶ ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν, καὶ θὰ ἰδῇς τί θὰ σοὶ συμβῇ.

— Καὶ τί θὰ μοὶ συμβῇ;

— Δύναμαι νὰ σοὶ τὸ προείπω, χωρὶς νὰ ἤμηναι προφήτης. Ἐὰν λοιπὸν σὺ, ὁ Γεώργιος Μορρί, ἀνεψιὸς καὶ κληρονόμος τοῦ Ἰωάννου Μορρί, ἄλλοτε ἔμπορος, σήμερον δὲ μνηστήρ τῆς Λουίζας Βράουν, τῆς ὀριζοτέρως νέας τῆς μικρᾶς

Βρετανίας καὶ ὑπάλληλος ἐν τῷ καταστήματι τῶν Κ^κ Βλάγκ, Νουάρ καὶ Σ^κ· ἐὰν τοιμήσης νὰ εἰπῇς γυμνῇ τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ μίαν μόνον ἡμέραν, θὰ ἀποδιωχθῇς ὑπὸ τῶν προϊσταμένων σου, θὰ ἀποπεμφθῇς ὑπὸ τῆς μνηστῆς σου καὶ θὰ ἀποκληρωθῇς ὑπὸ τοῦ θεοῦ σου. Ἐὰν δὲ θελήσης νὰ παρατείνης καὶ ἐπὶ πλέον τὴν δοκιμὴν, θὰ θεωρηθῇς ὡς παράφρων, πολὺ ἐπικίνδυνος ἐὰν μείνης ἐλεύθερος, καὶ θὰ κλεισθῇς ἐν φρενοκομείῳ.

— Φρονεῖς λοιπὸν, Δαίβυ, ὅτι τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ μου, τὴν εὐμένειαν τῆς μνηστῆς μου καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην, διὰ τῆς ὁποίας με τιμῶσιν οἱ προϊστάμενοί μου, ὀφείλω εἰς μόνον τὴν ἀλήθειαν, καὶ δυσχυρίζεσαι ὅτι ἤθελον ἀπολέσει ὅλα αὐτὰ τὰ πλεονεκτήματα ἅτινα σοὶ ἀπηριθμύησα, ἐὰν ἤμην εἰλικρινὴς ἐπὶ μίαν μόνον ἐβδομάδα;

— Μάλιστα, ἀκριβῶς τοῦτο φρονῶ, ἀπῆν-
τησεν ὁ ἐρωτηθεὶς.

— Τότε ἐπεθύμουν, Δαίβυ, νὰ σοὶ δώσω ἐν καλὸν μάθημα.

— Δός μοι το· καὶ διὰ νὰ γείνη μάλιστα ἡ δοκιμὴ ἐπιστημότερον, ἰδοὺ ἀναλαμβάνω τὴν ὑποχρέωσιν, ἂν καὶ δὲν ἤμην πλούσιος, ἐὰν μοὶ δώσης τὸν λόγον τῆς τιμῆς σου ὅτι θὰ εἰπῇς τὴν ἀλήθειαν, ὅλην τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα, καὶ κρατήσης τὸν λόγον σου αὐτὸν ἐπὶ μίαν ὅλην ἡμέραν, χωρὶς νὰ χάσῃς τὰ πλεονεκτήματα περὶ τῶν ὁποίων σοὶ ἐλάλουν πρὸ ὀλίγου... ἢ ἂν θέλῃς, ἐὰν ἐντὸς μιᾶς ἐβδομάδος δὲν σὲ κλείσωσιν ἐν φρενοκομείῳ τινί, ἀναλαμβάνω, λέγω, τὴν ὑποχρέωσιν νὰ σοὶ πληρώσω, μετὰ παρέλευσιν τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου, πεντακοσίας λίρας, ὡς ἀποζημίωσιν δι' ὅλα ὅσα ἤθελες ὑποφέρει.

— Δὲν ἔχω ἀνάγκην τῶν πεντακοσίων σου λιρῶν, ἀπεκρίθη ὁ Μορρίς.

— Ἢ, ἐὰν τούαντιον καρδίᾳ ἐγὼ τὸ σοίχημα, νὰ μοὶ δίδῃς ἐμπορεύματα τῆς αὐτῆς ἀξίας.

— Δὲν πρόκειται οὔτε περὶ ἐμπορευμάτων.

— Ἀποῦ δὲν θέλῃς οὔτε νὰ δεχθῇς οὔτε νὰ δώσης, σοὶ προτείνω ἄλλο τι. Εἰς ἀνταλλαγὴν τοῦ λόγου σου, σοὶ ὑπόσχομαι νὰ μὴ ρίψω τοῦ λοιποῦ οὐδὲ ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς ὥρᾳς σου Λουίζας, μ' ὅλην τὴν εὐχαρίστησιν ἣν αἰσθάνομαι νὰ τὴν βλέπω, ὅταν διέρχωμαι πρὸ τοῦ ἐμπορίου καταστήματος τῆς μητρὸς τῆς.

— Τοῦτο τὸ δέχομαι! ἀνεφώνησεν ὁ Μορρίς, τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὸν φίλον του.

— Λοιπὸν ἡ συμφωνία μας εἶναι τελειωμένη;

— Ναί, πλὴν με τὴν ἐξῆς παρατήρησιν· ὁ μόνον νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ μίαν ἡμέραν ἢ μίαν ἐβδομάδα, δὲν ἐννοῶ βέβαια ὅτι εἶμαι ὑπόχρεως νὰ λέγω εἰς ἕκαστον τὰ ἐλαττώματά του, ἢ τὰς γελοιότητάς του, χωρὶς νὰ προκληθῶ.

— Βεβαίως ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ Δαίβυ· ὀφείλεις μόνον νὰ ἀποκρίνεσαι εἰλικρινῶς εἰς πάσας τὰς ἐρωτήσεις ἢ εἰς πάσας τὰς παρατηρήσεις, ὅσαι θέλουν σοὶ γίνεαι εἴτε ὑπὸ τῶν προϊσταμένων σου, εἴτε ὑπὸ τῶν πελατῶν σου, εἴτε ὑπὸ τῶν προσώπων μετὰ τῶν ὁποίων συνήθως συναναστρέφουσαι.

— Πολὺ καλὰ. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἀπαιτῶ νὰ μὴν εἰδοποιήσης τοὺς γνωρίμους μου, ὅπως μοὶ ἀποτείνωσιν ἐπιτήδες ἐρωτήσεις εἰς τὰς ὁποίας νὰ ἤμαι ὑπόχρεως νὰ δώσω ἀπαντήσεις δυσχερέστους.

— Ὅχι, σοὶ δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, ἀπεκρίθη ὁ Κάρολος. Ὅλη ἡ ὑπόθεσις θὰ διεξαχθῇ ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ, καὶ δὲν θὰ ὀμιλήσωμεν εἰς οὐδένᾳ περὶ αὐτῆς, πρὶν ἢ λήξῃ ἡ ἐβδομάς, ἥτις θὰ προσδιορισθῇ διὰ τὴν δοκιμασίαν. Ἀλλὰ καὶ σὺ ἀφ' ἐτέρου, δὲν δύνῃσαι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἀρνηθῇς ν' ἀπαντήσης, ἐπὶ τῇ προφάσει, ὅτι ἔχεις στοίχημα ν' ἀπαντῇς ὅλην τὴν ἀλήθειαν.

— Ἀναμφιβόλως.

— Λοιπὸν ἀπεφασίσσαμεν ὀριστικῶς; ἠρώτησεν ὁ Κάρολος.

— Ὅριστικώτατα. Πότε θὰ ἀρχίσωμεν;

— Κατὰ ποῖαν ὥραν ἐξυπνῆς συνήθως;

— Εἰς τὰς ἑπτὰ.

— Ἀπὸ τῆς αὐριον, ἑκτῆς Μαρτίου, ἡμέρας Παρασκευῆς, ὀφείλεις νὰ λέγῃς μόνον τὴν ἀλήθειαν· τὴν δὲ προσεχῇ Παρασκευὴν, δεκάτην τρίτην τοῦ αὐτοῦ μηνός, σὲ διαβεβαιῶ ὅτι θὰ εὐρίσκεισαι ἐν φρενοκομείῳ.

Ὁ Μορρίς ἐμειδίσεν ἐκ δυσπιστίας· ἐπειδὴ δὲ εἶχον φθάσει ἤδη πρὸς τῆς οἰκίας ἐν ἣ ἔχον καταλύσει, ἀπεχειρέτησα τοὺς φίλους μου καὶ μετ' ὀλίγον κατακλιθεὶς, ἀπεκοιμήθην ἀναλογιζόμενος τὴν δοκιμασίαν ἣν ὁ Μορρίς ἐμελλε νὰ ὑποστῇ, καὶ ἀπόρῃσιν ἔχων νὰ παρακολουθῇ μετὰ προσοχῆς ὅλας αὐτῆς τὰς περιπετείας.

Ὁ Γεώργιος Μορρίς κατόκει κατὰ τὴν συνοικίαν τῆς Μικρῆς Βρετανίας, παρά τινι θεῷ καὶ θεῷ του. Ἐκ τούτων οὐδέτερος εἶχεν ἔλθει ποτὲ εἰς γάμον, ἀμφότεροι δὲ ἀπετέλουν τὸν ἐντελέστερον τύπον τῶν ἀνθρώπων τῆς τάξεώς των· εὐτραφεῖς καὶ στρογγύλοι, ἦσαν ἀγαθοὶ τὴν καρδίαν, ὅταν οὐδὲν τοῖς ἠναιτιοῦτο... ἡγάπων τὸν ἀνεψιὸν των, ὅταν προσεφέρετο περιποιητικῶς πρὸς αὐτοὺς, ἀκόμη δὲ καὶ ὅταν παρημέλει τὸ καλῆκον τοῦτο.

Ὅτε ὁ Γεώργιος εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐπανερχόμενος ὡς εἴρηται ἐκ τοῦ ναοῦ, ὅλοι οἱ ἐν αὐτῇ εἶχον κατακλιθεῖ· ὅθεν διηυθύνθη εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ κατεκλίθη καὶ αὐτὸς μηδὲν ἀναλογιζόμενος τὰς ἐνοχλήσεις, αἵτινες κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὸν ἀνέμενον τὴν ἐπαύριον.

Τὴν ἐπομένην πρωΐαν ἠγέρθη κατὰ τὴν συ-

νήθη ὄραν, καὶ ἐνδυθεὶς κατήλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ γέφυματος. Αὐτόθι εὗρε τὴν θεῖαν του προτομὴν αἰχμαλωτισμένην τὸ πρόγευμα, καὶ τὸν θεῖον του ἀναγινώσκοντα τὴν ἐφημερίδα του.

— Καλὴν ἡμέραν, θεῖα μου. . . , καλὴν ἡμέραν, θεῖα μου. . . Πῶς εἴθε σήμερον; ἠρώτησεν εἰσερχόμενος.

— Ἀ! καλὴν ἡμέραν, Γεώργιε! πολὺ καλὰ καὶ σὺ;

Ὁ Γεώργιος ἦν ἔτοιμος ν' ἀπαντήσῃ: Πολὺ καλὰ, σὰς εὐχαριστῶ! ἐπειδὴ ὅμως πρᾶγματι ἦτον ὀλίγον ἀδιάθετος, ἐνθυμηθεὶς ὅτι ὠκίσθη νὰ ἀποφύγῃ πᾶν ψεύδος, ἔστω καὶ ἐκ τῶν κατὰ συνήθειαν ἐπιτροπομένων, ἀπάντησεν εἰλικρινῶς: Δὲν εἶμαι τόσον καλὰ, ἔχω πονοκέφαλον.

— Πῶς; ἔχεις πονοκέφαλον! Ὁ Θεὸς νὰ μὲ συγχωρήσῃ, ἀλλ' οἱ νέοι τῆς σήμερον εἶναι ἀξιολύπητοι, ἀπεκρίθη ὁ θεῖος. Ἐγὼ παιδί μου εἰς τὴν ἡλικίαν σου δὲν κατελάμβανα ὅτι εἶχον κεφαλήν εἰμὴ ὅταν τὴν ἐκτένιζα! καὶ τώρα ἀκόμη, κύτταξέ με καλὰ, τί ὄψιν ἔχω!

— Λαμπράν! αὕτη ἦτον ἡ λέξις, ἥτις ἦλθεν ἐπὶ τὰ χεῖλη τοῦ Γεωργίου! ἐνθυμηθεὶς ὅμως καὶ πάλιν τὸν ὄραν του, ἀπεκρίθη εἰλικρινῶς: Ὅχι, τόσον καλὴν.

— Πῶς! ἀνεφώνησεν ὁ θεῖος Μορρίς ἐκπληκτος.

— Λέγω, θεῖα μου, ὅτι δὲν εὐρίσκω τὴν ὄψιν σας διόλου καλὴν.

— Τί θέλεις νὰ εἰπῇς μὲ τοῦτο; . . δὲν ἔχω καλὴν ὄψιν. . . διατί;

— Διότι εἴθε πολὺ εὐτραφής. . . ἔχετε τὸν λαϊκὸν πολὺ κοντὸν. . . τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου πολὺ ἐρυθρὸν καὶ. . .

— Καὶ ἐπαπειλοῦμαι ὑπὸ ἀποπληξίας, δὲν ἐννοεῖς τοῦτο;

— Μάλιστα, θεῖα μου.

— Μὰ τὸν Θεόν! ἀνεφώνησεν ὁ γέρον, πνιγόμενος ἀπὸ θυμὸν καὶ ἀγανάκτησιν.

— ὦ! Γεώργιε, λέγει ἡ θεῖα μεθ' ὅρους ἐκπεπληγμένου, πῶς δύνασαι νὰ λόγης τοιαῦτα πράγματα;

— Μοὶ ἀπηθύνουν ἐρωτήσεις, καὶ ἀπεκρίθην τὴν ἀλήθειαν, ἀπάντησεν ὁ νέος.

— Ἐννοεῖται! ἐπεθύμει νὰ ἤμην ἤδη νεκρὸς, ἐφώνησεν ὁ γέρον Μορρίς.

— Ὅχι, θεῖα μου, ἀπάντησεν ὁ Γεώργιος, τοῦναντίον θὰ ἐθλιβόμην πολὺ ἐπὶ τῷ θανάτῳ σας, ἀλλὰ θὰ ἐθλιβόμην μὲ φρόνησιν καὶ μετρίτητα.

— Θὰ ἐλυπεῖσθαι μὲ φρόνησιν καὶ μετρίτητα! ἐκπνεύσας ὁ θεῖος βεβαίως δὲ τὴν αὐτὴν μετρίτητα καὶ φρόνησιν εὐχαρίστησεν θὰ ἡσθάνετο λαμβάνων καὶ τὴν κληρονομίαν τὴν ὁποίαν περιμένει μετὰ τὸν θάνατόν μου.

— Μάλιστα, θεῖα μου, ἐπιθύρουν ὁ Γεώργιος.

— Μὴ χειρότερον! ἀνεφώνησεν ὁ γέρον, ἐγειρόμενος καὶ βαδίζων μεγάλοις βήμασιν ἐν τῷ

δωματίῳ! προσθέτει ὕδριν ἐπὶ ὕδρευς μὲ ἀναίδειαν ἀπίστευτον.

Αἶφνης ἔστη πρὸ τοῦ ἀνεψιοῦ του καὶ ἀτενίζων αὐτὸν ἀσκαρδαμυκτῇ, τρέμων δὲ ἐκ τοῦ θυμοῦ.

— Ἐλα κύριε! εἶπεν, ἀποκρίθητι καθαρὰ, τί σημαίνουν ὅλα αὐτὰ;

— Δὲν ἠθέλησα νὰ εἰπῶ εἰμὴ ἀπλῶς τὴν ἀλήθειαν, ἀπεκρίθη ὁ νέος.

— Ἀχάριστε! . . . καρδίᾳ μοχθηρᾷ! ἐπιθύρουν ὁ γέρον μὲ φωνὴν διακεκομμένην ἐκ τῆς παραφροσύνης.

— Μὰ, Γεώργιε, ὑπέλαβεν ἡ θεῖα, ἥτις παρακολούθει τὴν σκηνὴν ταύτην ἄφωνος ἐκ τῆς ἐκπληξίας, διατί φέρεσαι οὕτω πρὸς ἡμᾶς; . . . Εἰς τί σοὺ ἐπταίσιμην;

— Εἰς τίποτε, θεῖα μου! ἀλλὰ καὶ ἐγὼ οὐδὲν ἄλλο πράττω ἢ νὰ σας λέγω τὴν ἀλήθειαν.

— Εἶμαι βεβαία ὅτι δὲν φρονεῖς αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέγεις.

— Ὅχι, θεῖα μου, τὰ φρονῶ.

— Ὅχι, σοὶ ἐπαναλέγω! ἡξεύρω καλῶς ὅτι θὰ ἦσο ἀπαρηγόρητος ἐὰν ἀπέθνησκον ἐγὼ ἢ ὁ θεὸς σου.

— Ὅχι, θεῖα μου.

— Ἀ! τέρας τῆς φύσεως! Λοιπὸν θέλεις νὰ μᾶς φονεύσῃς! ἀνεφώνησεν ἡ θεῖα Μορρίς, πίπτουσα ἐπὶ μιᾷ ἐδρᾷ καὶ ὀλοῦζουσα.

— Οὐδόλως θέλω νὰ σας φονεύσω, θεῖα μου, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος! ἔλεγα μόνον ὅτι δὲν θὰ ἤμην ἀπαρηγόρητος, ἐὰν σὺ ἢ ὁ θεὸς μου ἀπεθνήσκετε. Δὲν εἶναι φυσικὸν νὰ ἀποθάνῃ ἐκ τῆς λύπης ἄνθρωπος νέος, μόνον διότι ὁ Θεὸς τῷ ἀφῆρεσε τὸν θεῖον ἢ τὴν θεῖαν του.

— Ἀθλίε! πῶς δύνασαι νὰ ὁμιλῇς οὕτως! Οἱ ἀποτρόπαιοι λόγοι σου μὲ κἀμνουν νὰ βίγῃ ὑπὸ φρίκης, ἐπρόσθεσεν ὀδυρομένη ἡ πτωχὴ γυνή.

— Ἀφῆσέ τον, Μαρία, μὴ τῷ ἀποτεινῇς πλέον οὐδὲ λέξιν, ἐφώνησεν ὁ γέρον, βίβηθι καὶ αὐτὸς ἐπὶ τινος ἔδρας καὶ ἀπομάσσω τὸν ἄφρονον ἰδρωτὰ ἐκ τοῦ ὅλως ἐρυθροῦ προσώπου του. Εἶναι ἔχιδνα τὴν ὁποίαν ἐθρέψαμεν εἰς τὸν κόλπον μας, ἐξηκολούθησεν, καὶ ἥτις θὰ μᾶς φονεύσῃ. Καὶ ἐν τούτοις, ἡ ἔχιδνα αὐτὴ εἶναι τὸ μονογενὲς τέκνον τοῦ ἀτυχοῦς ἀδελφοῦ μου Ἰακώβου. Μόνον δὲ διὰ τὴν πρὸς ἐκείνον ἀγάπην μου δύναμαι νὰ τὸν συγχωρήσω, ἐὰν στέργῃ ν' ἀποσύρῃ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐπρόφερεν.

— Ἀκούεις, Γεώργιε; ὑπέλαβεν ἡ θεῖα, ἀποσύρουσα τὸ μανδύλιόν της καὶ προσβλέπουσα παρακλητικῶς τὸν ἀνεψιὸν της. . . Εἰπὲ λοιπὸν ἀμέσως ὅτι ὅλα αὐτὰ ἦσαν ἀπλῆ ἀστεϊότης, καὶ ὅτι δὲν πιστεύεις τίποτε. Ἐλα, ἐμπρός!

— Ἀλλὰ, θεῖα μου, ἐπανέλαβεν ὁ Γεώργιος χαμηλῇ τῇ φωνῇ, δὲν δύναμαι νὰ ἀποσύρω τοὺς λόγους μου, ἀφοῦ ἦναι ἡ πιστὴ ἑκφρασίς τῶν διαλογισμῶν μου.

— Φύγε λοιπόν ἐκ τῆς οἰκίας μου! Μὴ μένης οὐδὲ στιγμὴν ἐπὶ πλέον, καὶ ὅσον ἀπορᾷ τὴν διαθήκην μου, θέλω τὴν ἐξαφανίσει αὐθωρεῖ. Μὴ περίμενε παρ' ἐμοῦ οὐδὲ ἐν σαλίνιον· θὰ ἀφήσω εἰς τὴν ἀδελφὴν μου ἐν ἐτήσιον εἰσόδημα, πάντα δὲ τὰ λοιπὰ θὰ τὰ ἀφήσω εἰς τὰ Νοσοκομεῖα! ἀνέκραξεν ὁ γέρον, μετὰ λύσσης ὁρμῶν πρὸς τὸν ἀνεψιὸν του καὶ ἀπωθὼν αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν.

— Σὲ παρακαλῶ, Ἰωάννη, εἶπε τότε ἡ θεία, ἄφρησέ τον νὰ προγευματίσῃ, πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ· εἶναι βλαβερὸν νὰ ἐξέλθῃ ἐν καιρῷ βροχῆς μετὰ τὸν στόμαχον.

— Νὰ προγευματίσῃ! δὲν θὰ φάγῃ οὔτε μίαν βουκκα εἰς τὴν οἰκίαν μου, ἀκόμη καὶ ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀποθάνῃ τῆς πείνης, ἀπεκρίθη ὁ θεῖος πάντοτε μανιώδης.

Ὁ Γεώργιος ἠσθάνθη δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, ἀκράτητος δὲ τὸν κατέλαβεν ἐπιθυμία νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς θείας του ἢ εἰς τὸν τράχηλον τοῦ θείου του, ὅπως ἔπραττε συνήθως ὡς παιδίον, ὅταν ἐκ τύχης τοὺς δυσηρέσσει. Ἄλλ' εἶχεν ὑποσχεθῇ νὰ λέγῃ τὴν ἀλήθειαν. Ἐλαβεν ἐπομένως τὸν πλὸν του καὶ ἐξῆλθεν ἀπευθύνας τὸν συνήθη χαιρετισμὸν εἰς τὸν θείον καὶ τὴν θείαν του.

— Ἴδου τὸ πρῶτον μάθημα, εἶπε καθ' ἑαυτὸν διευθυνόμενος εἰς τὴν ἐμπορικὴν κατάστημά του. Μία μὲν ὥρα παρήλθεν, ἀφ' ἧς ἤρχισα νὰ λέγω τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἰδοὺ ἐδιώχθην καὶ ἔγινα ἀπόκληρος!... Ἄ! συγγνώμην, Κυρία... δεσποσύνη Ῥοδινῶν!

Τοσοῦτον ἦν ἀφρημένος ἐκ τῆς ταραχῆς του, ὥστε προσέκρουσε πρὸς παχύσωμόν τινα γυναῖκα, ἥτις ὁμιλοῦσα φρεγάταν ἀναπεπταμένα ἔχουσεν τὰ ἱστία, κατεῖχε διὰ τοῦ φορέματός της ὅλον τὸ πεζοδρόμιον.

— Ἄ! χά, χά! Ποῦ ἔχετε τὸν νοῦν σας, Κύριε Μορρί; ἠρώτησε γελῶσα ἡ δεσποσύνη Ῥοδινῶν.

— Εἰς τὸν θεῖόν μου καὶ τὴν θείαν μου, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος, ῥίπτων μηχανικῶς τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῆς ἀλλοκότου ἐνδυμασίας ἐκείνης, ἥτις τῷ ἀπηύθυνε τὸν λόγον.

— Εἰς τὴν θείαν σας καὶ τὸν θεῖόν σας! πόσον φιλόστοργος ἀνεψιὸς εἶσθε! Ἀλλὰ τί παρατηρεῖτε λοιπὸν τοιοῦτοτρόπως; τὸ καπέλον μου;

— Ναι, εἶπεν ὁ Γεώργιος.

— Εἶναι ἐντελὲς νέον· σὰς παρακαλῶ μάλιστα νὰ μοὶ εἰπῆτε εἰλικρινῶς πῶς τὸ εὐρίσκετε.

— Εἶναι ὡραιότατον αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ, ἀλλὰ μοὶ φαίνεται ὅτι σας ἔρχεται ἀσχημα.

— Διὰ τί, Κύριε, σας παρακλῶ;

— Διότι δὲν κατεσκευάσθη δι' οὐκίας.

— Καὶ διὰ τί; ἤθελα πολὺ νὰ μάθω· ἤξείρω ὅτι ἔχετε πολλὴν φιλοκαλίαν, ἀποκρίθητέ μοι εἰλικρινῶς.

— Πολὺ καλὰ· σὰς λέγω λοιπὸν εἰλικρινῶς, δεσποσύνη Ῥοδινῶν, ὅτι τὸ εὐρίσκω ὑπὲρ τὸ δέον κομψὸν διὰ γυναῖκα ὡς ὑμεῖς, πολὺ νεανικὸν διὰ τὴν ἡλικίαν σας καὶ πολὺ πολυτελὲς διὰ μίαν θαλαμηπόλον.

— Καὶ ποῖος σὰς εἶπε τὴν ἡλικίαν μου, Κύριε; ἀνέκραξεν ἡ δεσποσύνη Ῥοδινῶν, μόλις δυναμένη νὰ κρατήσῃ τὴν ἀγανάκτησίν της.

— Τὴν μαντεύω ἐκ τοῦ προσώπου σας, ἐκ τῆς κόμης σας, καὶ ἐκ τῆς ἀτονίας τῶν ὀφθαλμῶν σας· τὰ τρία ταῦτα σημεῖα, λαμβανόμενα ὁμοῦ, εἶναι γνωρίσματα ἀλάνθαστα.

— Κύριε Μορρί, ἔλπω ὅτι ἔχετε τὴν πρόθεσιν νὰ μὲ προσβάλητε.

— Δὲν θέλω νὰ σὰς προσβάλω, δεσποσύνη, ἀλλὰ ζητεῖτε τὴν γνώμην μου καὶ σὰς τὴν ἐκφράζω εἰλικρινῶς.

— Λοιπὸν, κατὰ τὴν γνώμην σας, εἰμαι γυνὴ χονδροειδής, ἡλικιωμένη καὶ γελοῖως ἐνδεδυμένη.

— Μάλιστα, τοιοῦτόν τι φρονῶ.

— Εἴσθε ἄνθρωπος κακωανθυρεμμένος, ἀνόητος καὶ ἀγροῖκος, ἀνέκραξεν ἡ δεσποσύνη Ῥοδινῶν, ῥίπτουσα ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα περιφρονήσεως καὶ ἀπομακρυνομένη δραματικῶς.

— Ἴδου, ἐσκέρθη ὁ Γεώργιος, ἐξακολουθῶν τὸν δρόμον του. Ἀπέκτησα καὶ ἓνα ἀκόμη ἔχθρην, ἀποκρινόμενος εἰλικρινῶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις του. Καὶ ποῖον ἔχθρην! τὴν θαλαμηπόλον τῆς Κυρίας Αἰλλ, τὴν ὁποίαν δὲν ἐπεθύμουν νὰ ψυχρᾶνω ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ... Ἀλλ' ὄχι! εὐτυχῶς δὲν εἶπον ταῦτο μεγαλοφώνως, διότι καὶ αὐτὸ θὰ ἦτο ψευδές, ἀφοῦ πράγματι θὰ συγκατατίθεμην νὰ ἀπαρέσω καὶ πρὸς αὐτήν, χάριν τινὸς συμφέροντος. Ἀλλὰ τί εἶναι ἡ συνήθεια τοῦ ψεύδεσθαι; ὅταν δὲν ψευδῶμεθα πρὸς τοὺς ἄλλους, ψευδῶμεθα ἀπέναντι ἡμῶν αὐτῶν, καὶ μάλιστα ἄνευ ἀνάγκης. Ὁ διάβολος νὰ πάρῃ τὴν ἀλήθειαν! Πολὺ φοβοῦμαι ὅτι αὐτὴ ἡ ἱστορία θὰ ἐπισύρῃ ἐπ' ἐμὲ ἐτι περισσότερὰ ἐνοχλήσεις ἀφ' ὧς καὶ μέχρι τοῦδε εἶχον. Ἐάν τοῦλάχιστον δὲν μοὶ ἀπηύθυνεν οὐδεὶς ἐρωτήσεις κατὰ τὸ διάστημα αὐτῆς τῆς ἐβδομάδος!

ὑπὸ τοιαύτας σκέψεις ἔφθασεν ὁ Γεώργιος, πρὸ τῆς θύρας τοῦ καταστήματος τῶν Κων Βλάχ, Νουὰρ καὶ Σαί, ἐμπόρων νεωτερισμῶν.

Ταῦτοχρόνως ὅμως καὶ ἡ δεσποσύνη Ῥοδινῶν δὲν ἔμενεν ἀργή, ἀλλὰ σταματῶσα πάντα γνωστὸν αὐτῇ, δι' ἀπῆλτα κατὰ τὴν συνοικίαν τῆς Μικρᾶς Βρεττανίας, τῷ ἔλεγεν·

— Ἠδύνασθε ποτὲ νὰ πιστεύσητε, ὅτι ὁ κύριος Μορρί; ἤθελε φερθῇ μὲ παρομοίαν ἀνακίδειαν! φαντασθῆτε ὅτι ἐν ᾧ μετέβαινον εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κυρίου Βλάχ, διὰ παραγγελίαν τινὰ τῆς Κυρίας Αἰλλ, ἀπῆλτησα αὐτὸν καθ' ὁδὸν καὶ μὲ προσέβαλε.

— Ὡς εἶναι δυνατόν, δεσποσύνη Ῥοδινῶν; εἶπεν ἡ Λουίζα Βράουν, μία ἐκ τῶν πρώτων

εἰς αὐτὴν ἀπετάθη. Φαίνεται νέος τόσον σεμνός.

— Σεμνός ἢ ὄχι, ἀδιάφορον. Τοῦτο μόνον ἤξεύρω, ὅτι μὲ ἐξέθρισε χυδαῖότατα, καὶ εἶμαι πεπεισμένη, ὅτι ἦτο μεθυμένος.

— Νέος τόσον τακτικός! . . . πῶς δύναιτο νὰ πιστέυῃς τὸ τοιοῦτον; καὶ ἔπειτα, ἦτο τόσον ἐνωρίς.

— Τότε βεβαίως εἶναι τρελλός, ἀπεκρίθη ἡ θαλαμηπόλος, ἐξάλλος ἀκόμη ἀπὸ θυμόν.

— Μὰ πῶς σὲ ἐξέθρισε; τί σοὶ εἶπε . . . τί ἔκαμε;

— Σὰς ἀφίνω νὰ τὸ ἐνοήσητε, ἀπεκρίθη ἡ δεσποσύνη Ῥοβινσὼν, ἀπομακρυνομένη καὶ μὴ ἔχουσα ποσὸς διαθέσιν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς δυσχερεστοὺς φιλοφροσύνας τὰς ὁποίας εἶχεν ἀκούσει.

Ἡ Λουίζα Βρόουν ἔμεινεν ἐκπληκτὸς ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι νέος τόσον εὐμορφος ὅπως ὁ Μορρίς, εἶχε τόσην ὀλίγην φιλοκαλίαν ὥστε νὰ ἀπευθύνη περιποιήσεις πρὸς γυναῖκα, οἷα ἡ κυρία Ῥοβινσὼν.

Ἡ αὐτὴ συνδιάλεξις ἐπανελήφθη, ἴσως καὶ μετὰ ποικιλίας τινός, δεκάκις ἢ δωδεκάκις, οὕτως ὥστε ἐν διαστήματι βραχυτέρῳ τῶν δύο ὥρων ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς συνοικίας τῆς Μικρῆς Βρεττανίας ἦσαν πεπεισμένοι, ὅτι δυστόχημά τι συνέβη εἰς τὸν ἀτυχῆ Γεώργιον Μορρίς.

Ἐν τούτοις οὗτος εἰσῆλθεν εἰς τὸ κατὰστημα ὅπου εἰργάζετο.

— Κύριε Μορρίς, λέγει πρὸς αὐτὸν εἰς τῶν προϋσταμένων του προχωρῶν πρὸς αὐτόν, ἦλθες ἀργά, ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο σοὶ συμβαίνει σπανίως, δὲν βλάπτει. Ἰδοὺ λάβε, ἐξηκολούθησεν, ἐκεῖνα τὰ μεταξωτὰ καὶ διευθέτησον αὐτὰ εἰς δέματα. Πρέπει νὰ σταλῶσιν εἰς τὴν δεσποσύνην Αἰλλ τὰ ἐσπέραι, ὥστε νὰ δυνήθῃ νὰ ἐκλέξῃ· πλὴν θὰ μὲ ὑποχρεώσῃς ἐὰν θελήσῃς νὰ τὰ φέρῃς πρὸς αὐτὴν σὺ ὁ ἴδιος. ἤξεύρω ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἰδική σου ὑπηρεσία, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρου δὲν δύναμαι νὰ ἐμπιστευθῶ ἐμπορεύματα τῆς ἀξίας εἰς τὸ παιδί τοῦ κατὰστηματος, τὸ ὁποῖον πρὸ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν γνωρίζομεν. Προσέτι, ἡ Κυρία Αἰλλ εἶναι ἐκ τῶν καλλιτέρων μας πελατῶν, καὶ τοῦτο θὰ ἦναι περιποίησις ἥτις θὰ τὴν εὐχαρίστησῃ. Ἡ θαλαμηπόλος τῆς ἦλθεν ἐκ μέρους τῆς καὶ μᾶς ἔφερε τὰ παραγγελίας τῆς· ἐὰν λοιπὸν ὑπάγῃς ὁ ἴδιος θὰ μὲ ὑποχρεώσῃς πολὺ.

— Θὰ ὑπάγω εὐχαρίστως, Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος, εὐτοχῆς ὅτι ἠδυνήθη νὰ δώσῃ ἀπάντησιν εὐάρεστον καὶ ἐνταῦθ' εὐλαρινῇ.

Εἶχε καταντήσει ὁ πτωχὸς νέος νὰ μὴ τολμᾷ νὰ προσφέρῃ λέξιν, χωρὶς νὰ φοβῆται ὅτι θὰ εἰπῇ προσβλητικόν τι ἢ ὅτι θὰ ἀποκτήσῃ νέον τινὰ ἐχθρόν.

— Ἐκτὸς τούτου, ἐπανέλαβεν ὁ κύριος Βλάγκ, ἡ δεσποσύνη Αἰλλ δὲν θὰ δυσχερεσθῇ νὰ σὲ ἰδῇ εἰς τὴν ἐξοχὴν τῆς. Παρετήρησα, ὅταν ἔρ-

χεται ἐδῶ, ἀπευθύνεται πάντοτε πρὸς σὲ, καὶ ἂν τις ἐξ ἡμῶν προθυμοποιῆται νὰ τὴν ὑπηρετήσῃ, ψιθυρίζει ὀλίγας λέξεις καὶ ἀπέρχεται πάντοτε λέγουσα ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ. Ἐ! παιδί μου, ἀληθῶς εἶναι ὥρατιον πράγμα νὰ ἡναί τις εἰκοσιπενταετὴς καὶ νὰ ἔχῃ ὥρατιον κόμην καὶ λεπτὸν μύστακα! προσέθηκεν ὁ κύριος Βλάγκ στενάζων καὶ φέρων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ κρανίου του.

Ἐρύθημα ἐχρωμάτισε τὰς παρειὰς τοῦ Γεωργίου Μορρίς, ὅστις ἀπεκρίθη βεδισμένως: Τρόντι, Κύριε.

Εἰς τὴν ἀπάντησιν ταύτην ὁ προϊστάμενός του τὸν ἐθεώρησε μετ' ἐκπλήξεως.

— Κότταζε τὸν μικρὸν κενόδοξον! εἶπε καθ' ἑκυτόν· εἶναι λοιπὸν τόσον μάταιος! ἀλλ' ὄχι... εἶναι ἀδύνατον· τὸν ἔκαμα νὰ ἐρυθρίασῃ, διότι ἀπλῶς τῷ εἶπον ὅτι ἀρέσκει εἰς πλουσίαν καὶ ὥρατιον κυρίαν. Βεβαίως ἠπατήθη.

Ἐπειτα ὑψὼν τὴν φωνήν, προσέθηκεν·

— Ἐγὼ νὰ σοὶ εἰπῶ τι, Μορρίς· εἶναι μυστικόν... ἀκολούθησόν με.

Ὁ νέος ἠκολούθησε τὸν κύριόν του εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ κατὰστηματος, ὅπισθεν σωροῦ ἐμπορευμάτων.

— Ἐπεθύμουν νὰ σοὶ τὸ ἀναγγείλω πρῶτος ἐγὼ, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Βλάγκ, καὶ ἐπειδὴ εἶμαι ἠναγκασμένος νὰ ἐξέλθω μετ' ὀλίγον, δὲν θὰ εὕρισκον ἄλλην εὐκαιρίαν.

Ὁ Γεώργιος παρετήρησε μετ' ἐνδιαφέροντος τὸν προϊστάμενόν του, ὅστις ἀφοῦ ἔβριψε περίεξ βλέμμα, ὅπως βεβαιωθῇ ὅτι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸν ἀκούσῃ, ἐπανέλαθε·

— Τὸ Σάββατον τὸ ἐσπέραι, ἐνθ' ἐδαίπνουν μετὰ τῶν συνταίρων μου ἐν τῷ πανδοχείῳ τοῦ Ἀετοῦ, δὲν γνωρίζω πῶς, ὁμιλήσαμεν περὶ τῆς νοημοσύνης καὶ τῆς δραστηριότητός σου· ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἐσκόφημεν ὅτι θὰ ἦτο ἐπωφελὲς δι' ἡμᾶς νὰ σὲ παραλάβωμεν συμμέτοχον τοῦ οἴκου μας, δίδοντές σοι μέρος ἐκ τῶν κερδῶν μας.

— ὦ! κύριε, ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος, συγκινηθεὶς ἐξ εὐγνωμοσύνης.

— Ἐχει καλῶς, λέγει ὁ προϊστάμενος διακόπτων αὐτόν. Πρόσεξε μὴ σὲ ἀκούσωσι, καὶ προσποιήθητι ὅτι οὐδὲν γνωρίζεις. Ἰδοὺ τὸ κατὰστημα πληρούμενον ἀγοραστῶν. Μὴ χάνωμεν καιρόν. Γνωρίζεις ὅτι ὁ κύριος Νουάρ θὰ ἀποσυρθῇ μετ' ὀλίγον καὶ ὅτι ἐγὼ μένω διευθυντὴς τοῦ οἴκου.

— Εἶθε νὰ μείνητε ἐπὶ πολὺ! ἀπεκρίθη ὁ Μορρίς.

— Ὅπωςδὴποτε, ἐξηκολούθησεν ὁ προϊστάμενος, ἀπὸ τῆς πρώτης Μάϊου ἡ εταιρικὴ ἐπωνυμία τοῦ οἴκου ἡμῶν θέλει εἶσθαι Βλάγκ, Ῥουπέρτ, Μορρίς καὶ Σ', ἐὰν δὲν ἔχῃς ἀντίρρησην.

— Κύριε, ἡ εὐγνωμοσύνη μου. . . ἐψιθύρισεν ὁ Γεώργιος.

— Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, ὑπέλαβεν ὁ προϊστάμενος διακόπτων αὐτόν. Οἱ ἄλλοι ἐπιθυμοῦσι νὰ σοὶ παρέξωσι μίαν εὐχάριστον ἐκπληξιν, ὥστε μὴ λέγῃς εἰς οὐδένα ἐξ αὐτῶν ὅτι σοὶ τὸ εἶπον.

— Μείνατε ἡσυχος, Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Μορρίς· ἐκτὸς ὅμως, προσέθηκεν, ἐὰν μὲ ἐρωτήσωσιν.

— Δὲν θὰ σοὶ ὁμιλήσωσι περὶ τούτου πρὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός, προσέθηκεν ὁ κύριος Βλάγκ. Τώρα ἔχει τὴν καλωσύνην νὰ ὑπηρετήσῃ τὰς κυρίας ἐκεῖ, αἵτινες περιμένουσιν.

Ὁ κύριος Βλάγκ ἀπεμακρύνθη ὀλίγα βήματα, ὁ δὲ νέος ἐπανέλαβεν, ὅπως συνήθως, τὴν θέσιν τοῦ ὀπισθεν τοῦ γραφείου.

— Εἴθε βέβαιος ὅτι τὰ χρώματα αὐτὰ δὲν φεύγουν παντελῶς; ἠρώτησε τὸν Γεώργιον γραφίς τις κυρία, μέγα δέμα βαμβακεροῦ ὑφάσματος δεικνύουσα εἰς αὐτόν.

— Ἀπ' ἐναντίας εἶμαι βέβαιος ὅτι φεύγουν, ἀπεκρίθη ὁ ὑπάλληλος.

— Καὶ ὅμως εἶναι σημειωμένα ὡς στερεοῦ χρώματος, παρετήρησεν ἡ κυρία· πῶς ἡξέρετε ὅτι δὲν εἶναι τοιαῦτα;

— Διότι, ἀπεκρίθη ὁ Μορρίς, κυρία ἥτις εἶχεν ἀγοράσει ἐν φόρεμα ἐξ αὐτοῦ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα, ἐπλυνε τεμάχιον μικρὸν καὶ ἦλθε καὶ μὰς παρεπονέθη ὅτι ὅλα τὰ χρώματα ἠλλοιώθησαν.

— Ἐπράξεν ἄριστα, ἀπήντησεν ἡ κυρία, ἀλλὰ καὶ ὑμεῖς δὲν ἐπρεπε νὰ προκηρύττετε ὅτι τὰ χρώματα εἶναι στερεὰ, χωρὶς νὰ εἴθε βέβαιοι περὶ τούτου.

— Ἐχετε ἐντελῶς δίκαιον, Κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος.

Ὁ κύριος Βλάγκ, ὅστις ἤκουσεν ὅλην τὴν συνδιάλεξιν αὐτὴν, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπέμβῃ καὶ δὴ εἶπεν, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Γεώργιον·

— Πῶς! δὲν ἠλλάχθησαν εἰσέτι αἱ ἐπιγραφαί; τὰ ὑφάσματα ὅσα πωλοῦμεν ὡς στερεοῦ χρώματος πωλοῦνται ἐπὶ ἐγγυήσει. Τί ἐπιθυμεῖτε νὰ σᾶς δείξωμεν, Κυρία, ἐξηκολούθησε σφρόμενος πρὸς τὴν πελάτιδα.

— Τίποτε... σᾶς εὐχαριστῶ, ἀπεκρίθη αὐτὴ· θὰ ἐπανέλθω.

Ἐχαίρετ' ἄγε τὸν κύριον τοῦ καταστήματος καὶ ἐξῆλθε.

Τότε ὅμως καὶ ὁ κύριος Βλάγκ ἠλλάξεν ὄφρος, συνωφρυνθὴν καὶ βλέπων τὸν Γεώργιον καταγιγνώμενον νὰ ἀποσπᾷ τὰς ἐπιγραφάς.

— Τί κάμνεις αὐτοῦ! ἀνέκραξε. Τί σὲ ἦλθε νὰ εἰπῇς ὅτι τὰ ὑφάσματα ταῦτα δὲν εἶναι στερεοῦ χρώματος;

— Εἶπα τὴν ἀλήθειαν, Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ νέος. Ἡ κυρία Σίμη, ἥτις εἶχεν ἀγοράσει ἐξ αὐτῶν, τὰ ἐπέστρεψεν. Ἀπὸ βαθέος χρώματος ἐγενεον σχεδὸν λευκά.

— Πολὺ καλὰ, ἀλλὰ δὲν ἦσο ἠναγκασμένος νὰ τὸ ἐπαναλάβῃς. Ἡ κυρία αὐτὴ θὰ τὸ ἐβλεπεν, ἀφοῦ θὰ ἠγόραζεν ἐν φόρεμα.

— Θὰ ἦτον ὅμως πολὺ ἀργὰ, Κύριε, παρετήρησεν ὁ Μορρίς.

— Καὶ τί σὲ μέλει ἐσὺ; ἀνέκραξεν ὁ κύριος Βλάγκ. Ἐὰν ἐλεγέ τις εἰς ἑκάστον: Μὴν ἀγοράζετε τοῦτο, διότι δὲν εἶναι στερεοῦ χρώματος, μὴ ἐκείνο, διότι εἶναι κεκαυμένον κλπ., ἐπρεπε τότε νὰ κλείσωμεν τὸ κατάστημά μας. Τῇ ἀληθείᾳ ἀπορῶ πῶς εἶναι δυνατὸν σὺ, ὁ πρὸ τόσου καιροῦ εὐρισκόμενος μεθ' ἡμῶν, νὰ φανῇς τόσον ἀδέξιος. Νὰ μὴ σὲ συμβῇ, παρακαλῶ, ἄλλοτε τοιοῦτόν τι.

Πτωχὲ Γεώργιε! ἀκόμη δὲν συνῆλθες, καὶ ἰδοὺ εἰς νέαν δοκιμασίαν ὑποβάλλεται ἡ φιλαλήθειά σου.

— Κύριε, λέγει πρὸς αὐτὸν κυρία τις προχωροῦσα πρὸς τὸ γραφεῖον, δεῖξάτέ μοι μίαν φλανέλλαν, ὁμοίαν ἐκείνης, ἥτις εἶναι ἐκτεθειμένη πρὸ τῆς θύρας, ἐκ καθαροῦ ἐρίου καὶ ἀντὶ ἐνὸς φράγκου καὶ εἰκοσιπέντε ἐκατοστῶν τὸ μέτρον.

Ὁ Γεώργιος ἤλπισεν ἐπὶ μικρὸν ὅτι θὰ λάβῃ ἡ κυρία τὴν φλανέλλαν χωρὶς νὰ τῷ ἀπευθίνη ἐρωτήσεις, καὶ ἤρρισε νὰ ἐκτυλίσῃ ἐν δέμα.

— Εἶναι ὁμοία ἐκείνης, ἥτις χρησιμεύει ὡς δείγμα; ἠρώτησεν ἡ κυρία.

— Ἐντελῶς ὁμοία, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος.

— Καὶ εἶναι ὁλόκληρος ἐξ ἐρίου;

— Ὁχι, Κυρία, ἔχει... καὶ βαμβάκιον.

— Ὁχι; Καὶ πῶς τότε τὴν σημειοῖτε ὅτι εἶναι ὁλόκληρος ἐξ ἐρίου; Διὰ νὰ ἀπατάτε βέβαια τὸ κοινόν. Ἀλλ' ἔστω, ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία, ἐπὶ τέλους φλανέλλα αὐτῆς τῆς τιμῆς, ἐὰν δὲν στενεύῃ πολὺ, πλυνομένη, πάλιν δὲν εἶναι πολὺ ἀκριβή. Τί λέγετε;

— Εἶμαι ἠναγκασμένος, Κυρία, νὰ σᾶς ὁμολογήσω ἀπεναντίας ὅτι στενεύει πολὺ, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος.

— Πῶς γνωρίζετε τοῦτο;

— Ἡ θεία μου ἠγόρασεν ἐξ αὐτῆς καὶ ἐστένευσε τόσον, ὥστε ὑπῆρξεν ἀδύνατον νὰ τὴν μεταχειρισθῇ.

— Τοῦλάχιστον ὑμεῖς ἐφέρθητε ὡς τίμιος ἄνθρωπος εἰδοποιούντάς με, λέγει ἡ κυρία, ἐγειρομένη ὅπως ἀναχωρήσῃ.

— Δύναμαι, Κυρία, νὰ σᾶς δείξω ἄλλας ἐκ καθαροῦ ἐρίου καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν θὰ στενεύωσιν, εἶπεν ὁ νέος ὑπάλληλος, πειρώμενος νὰ τὴν κρατήσῃ.

— Εὐχαριστῶ, βλέπω ἀργότερα, ἀπεκρίθη ἡ κυρία, ἥτις προφανῶς εἶχεν ἀπολέσει πᾶσαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ κατάστημα.

Ὁ κύριος Βλάγκ, τὸν ὅποιον δὲν εἶχε διαφύγει οὐδὲ λέξις ἐκ τῆς συνομιλίας αὐτῆς, ἦτο ἐρυθρὸς ἐκ τοῦ θυμοῦ.

— Ἐπανέλαβες πάλιν τὴν αὐτὴν ἀνοησίαν,

ἀνερόνησε, μόλις ἀναγκαιζών τὴν ὀργὴν τοῦ καὶ πλησιάζων πρὸς τὸν Μοῦρξ. Ἐχασας λοιπὸν τὸν νοῦν σου σήμερον; Διατί εἶπες εἰς αὐτὴν τὴν κυρίαν ὅτι ἡ φλανέλλα δὲν ἦτο ὅλη ἐξ ἐρίου καὶ ὅτι στενεύει;

— Διότι μὲ ἠρώτησε περὶ τούτου, καὶ ὤφειλον νὰ τῇ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος.

— Τὴν ἀλήθειαν!!! ἀνέκραξεν ὁ προϊστάμενός του.

Ἦλθον ἐν τῷ μεταξὺ πολλὰι κυρίαι διηυθύνθησαν πρὸς τὸν Μοῦρξ καὶ ὁ κύριος Βλάγκ η-ναγκάσθη ν' ἀποσυρθῇ.

— Εἶναι τωόντι αὐτὰ μεταξωτὰ τῆς Γαλλίας; ἠρώτησε μία τῶν κυριῶν, δεικνύουσα τὰ πρὸς ὑπόδειγμα ἐκτεθειμένα ὑφάσματα.

— Ὅχι, Κυρία, ἐπιθύρσεν ὁ Γεώργιος, ἐρυθριῶν μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν.

— Τὸ ὑπόπτερον πολὺ, μολοντί ἦσαν οὕτω σημειωμένα, παρετήρησεν ἡ κυρία· κατὰ λάθος ἔγινε τοῦτο ἀναμφιδόλως;

— Ὅχι, Κυρία.

— Πῶς! Τάτε λοιπὸν ἔγινεν ἐν γνώσει;

— Μάλιστα, Κυρία.

— Καὶ διατί θέτετε ψευδεῖς ἐπιγραφὰς ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων σας;

— Διὰ νὰ τὰ πωλῶμεν εἰς μεγχειτέρας τιμὰς.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι κλοπὴ! ἀνέκραξεν ἡ κυρία ἐπισθοδρομούσα.

— Τὸ γνωρίζω, Κυρία, ἠναγκάσθη νὰ εἰπῇ ὁ φιλαλήθης ὑπάλληλος.

— Καὶ τοῦτο εἶναι σύνηθες εἰς τὸ κατὰστημά σας;

— Μάλιστα, Κυρία.

— Φρικτὸν πρᾶγμα! Ἀλλὰ σὰς πῶς τὰ λέγετε αὐτὰ τὰ πράγματα; Μήπως τυχὸν διάκεισθε εἰς ἐριδας πρὸς τοὺς προϊσταμένους σας;

— Τοῦναντίον, Κυρία, οὐδέποτε ἤμην εἰς καλλιτέρας σχέσεις μετ' αὐτῶν, ὅπως σήμερον τὴν προΐταν.

— Παράδοξον! παρετήρησεν ἡ κυρία. Ἀλλὰ τότε διατί λοιπὸν ὁμιλεῖτε μετὰ τσαούτης εἰλικρινείας;

— Διότι μοι ἀποτείνετε ἐρωτήσεις, εἰς τὰς ὁποίας ὀρεῖσθαι νὰ ἀπαντῶ εἰλικρινῶς.

— Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀξιοθαύμαστον! Καὶ λέγετε πάντοτε τὴν ἀλήθειαν;

— Τώρα μάλιστα, Κυρία.

— Καὶ οἱ προϊστάμενοί σας τὸ γνωρίζουν;

— Ὅχι, ἀναμφιδόλως.

— ὦ! τὸ πιστεύω βεβαίως, ἀπεκρίθη ἡ κυρία. Ἀλλὰ εἰπατέ μοι, προσέθηκεν, εἰμαι παρίεργος νὰ μάθω τί εἶναι τὰ μεταξωτὰ αὐτὰ, τὰ ὅποια παρουσιάζετε ὡς μεταξωτὰ τοῦ Λυὸν;

— Εἶναι ἀγγλικά μεταξωτὰ κατωτέρας ποιότητος.

— Καὶ πόσον κοστίζουν πρᾶγματι τὸ μέτρον;

— Δύο φράγκα καὶ πενήντηντα ἑκατοστά.

— Καὶ τὰ πωλεῖτε ἀντὶ τεσσάρων φράγκων καὶ πενήντηντα ἑκατοστῶν! σχεδὸν τὸ διπλάσιον τῆς ἀξίας των! Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι φοβερόν!... Οὐδέποτε πλέον θὰ πατήσω τὸν πόδα μου εἰς αὐτὸ τὸ κατὰστήμα, καὶ θὰ φροντίσω νὰ εἰδοποιήσω τὰς φίλας μου, λέγει ἡ κυρία, ἀπωθοῦσα τὰ ὑφάσματα καὶ ἀπομακρυνομένη.

Τῆς σκηνῆς ταύτης μάρτυς ἦν ὅχι πλέον μόνος ὁ κύριος Βλάγκ, ἀλλὰ καὶ οἱ συνεταῖροί αὐτοῦ, οἵτινες εἶχον μείνει ἐκπληκτοὶ δι' ὅσα ἡκούσαν.

Τέλος ὅλοι ὁμοῦ ἀνέκραξαν·

— Τί σημαίνει τοῦτο, Κύριε!

— Ἐτρελλάθητε! Θέλετε νὰ μᾶς καταστρέψετε; ἠρώτησεν ὁ κύριος Νουάρ.

— Μᾶς ἐκάματε νὰ χάσωμεν δέκα χιλιάδας φράγκα εἰς μίαν ὥραν! ἀνερόνησεν ὁ κύριος Σέμ.

— Ἐδιώξατε ἐκ τοῦ κατὰστήματός μας ὅλους τοὺς ἀγοραστὰς! Τί σὰς ἤλθε;

— Μὲ ἐρωτῶσι καὶ ἀποκρίνομαι τὴν ἀλήθειαν, λέγει ὁ Μοῦρξ· κατατεθορυβημένος ἐκ τῶν ἐπιπλήξεων, αἰτνες βραχδαιῶς ἐπιπτον ἐπ' αὐτοῦ.

— Τὴν ἀλήθειαν! Τί ἐννοεῖς μετὰ τοῦτο;... Ἀμφιδόλως περὶ τῆς γνησιότητος τῶν ἐπιγραφῶν μας! λέγει ὁ κύριος Νουάρ.

— Ἐννοεῖς ὅτι θέλομεν νὰ ἀπατῶμεν ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τῶν ἐμπορευμάτων μας, διὰ νὰ τὰ πωλῶμεν ἀκριβώτερα! προσέθηκεν ὁ κύριος Σέμ.

— Εἶναι ἡ ἀλήθεια, Κύριοι, καὶ πρέπει νὰ τὴν εἰπῶ, καὶ ἂν ἐπρόκειτο ἀκόμη νὰ ἀποθάνω, ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος τεταραγμένος.

— Φύγε ἀπὸ τὸ κατὰστημά μας, ἀνέκραξεν ὁ κύριος Νουάρ.

— Κρημνίσου ἔξω, ἄθλιε! προσέθηκεν ὁ κύριος Βλάγκ.

— Καὶ οὔτε νὰ πατήσης πλέον τὸ κατώφλιον τῆς θύρας μας, ἐξηκολούθησεν ὁ κύριος Σέμ.

Μετὰ τὰς φιλοφροσύνας ταύτας ἐννοεῖται ὅτι ὁ ἡμέτερος Μοῦρξ κακὴν κακῶς ἐξῆλθε τοῦ κατὰστήματος συμπαραλαβὼν καὶ τὸ διὰ τὴν δεσποσύνην Διλλ δέμα τῶν μεταξωτῶν· βαδίζων δὲ κατὰ τύχην ἔλεγε καθ' ἑαυτόν·

— Ἀξιόλογα! Μόλις παρήλθον ἐξ ὧραι ἀφ' ἧς ἤρχισα νὰ ὁμιλῶ ἀπλῶς τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἰδοὺ χωρὶς νὰ πράξω ἄλλο τι ἀδίκημα, ἀπεκληρώθην ὑπὸ τοῦ θεοῦ μου καὶ ἀπεδιώχθην ὑπὸ τῶν προϊσταμένων μου· θὰ πάθω ἄρα γε τὸ αὐτὸ καὶ μετὰ τὸν ἄλλον κόσμον; ὅλ μὲ ἀποδιώξῃ ἐπίσης καὶ αὕτη ἡ Λουίζα, ἐὰν συμβῇ νὰ τῇ εἰπῶ μικρὰς τινας ἀληθείας, ὅχι πολὺ εὐαρέστους; Τωόντι λοιπὸν ἡ κοινωνία θὰ μὲ κλείσῃ εἰς φρενοκομεῖον ὡς παράφρονα ἐπικινδυνόν;

ὑπὸ τὸ βάρος τοιοῦτων θλιβερῶν σκέψεων, διηυθύνθη πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς μνηστῆς του, τοσοῦτον δὲ ἦν συγκεινημένος, ὥστε εἰς πτωχόν τινα, ὃν συνήντησεν ἐπιτιοῦντα, ἔδωκεν ἐν τάλαντον.

LOUIS BAILLEUL.

Ἑστία συνήντη.

Ο ΚΑΦΕΣ

Ἡ χρῆσις τοῦ καφέ τοσοῦτον ἐγένετο κοινὴ εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον, ὥστε ὁ πολῦτιμος αὐτὸς κόκκος, κατέστη ἀντικείμενον τῆς πρώτης ἀνάγκης, ἥ δὲ αἰφνιδία αὐτοῦ ἐξαφάνισις ἤθελε θεωρηθῇ ἀληθὴς συμφορά. Οὕτως ὅτε ὁ Ναπολέον Α' διέταξε τὸν ἡπειρωτικὸν ἀποκλεισμόν, ὅπως καταστρέψῃ τὸ ἀγγλικὸν ἐμπόριον, τοῦ καφέ γενομένου σπανίου, οἱ ἐπιστήμονες ἐπεχείρησαν νὰ εὗρωσιν ἕτερον μέσον ν' ἀναπληρώσωσι τὴν ἔλλειψιν τῆς ὁποίας τὴν θεραπείαν ὁ λαὸς διὰ διαδηλώσεων ἐπεζήτηι. Ἀς προσθέσωμεν δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι οὐδεμία εὐρέθη οὐσία ἱκανὴ ν' ἀναπληρώσῃ τὸν καφέ, ὅπως καὶ οὐδὲν ἕτερον ποτὸν ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν οἶνον. Ἐκ τῶν εὐρεθεισῶν δὲ οὐσιῶν ἐτέθησαν εἰς χρῆσιν ὡς ἀσθενὴ ἀναπληρωτικὰ τοῦ καφέ αἱ ῥίζαι τοῦ κιχωρίου, αἱ βάλαντοι, ἡ κριθή, τὰ κοκκιογούλια κ.τ.λ., ἡ ἀξία τῶν ὁποίων συνίσταται μόνον εἰς τὴν εὐθυμίαν.

Ἡ καφέα εἶναι ἀειθαλὲς δενδρόλλιον ἐγγώριον τῶν ὑψηλῶν ὀροπεδίων τῆς Ἀθυσσινίας, ἐνθα ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει ἀποτελεῖ ἐκτεταμένους λόγχας. Ἐχει ὕψος 8-20 ποδῶν, καὶ ὁμοιάζει τῇ κερασεύᾳ τὰ φύλλα αὐτῆς εἶναι ὡσεὶ δῆ, ἐπιμήκη, τὰ δὲ ἄνθη τεταγμένα κατὰ σωρείας ἀποπέμπουσιν ὀσμήν ἰάσμου. Ἡ καφέα τὸ πρῶτον ἐκαλλιεργήθη ἐν Ἀραβίᾳ, καὶ αὐτόθι ἐγένετο ἀρχικῶς χρῆσις αὐτῆς. Οἱ καρποὶ τῆς εἶναι ῥάγες ἔχουσαι περιβόληρα σαρκώδεις, ἄχυρον, κατὰ τὴν ὀρίμανσιν ἐρυθρὸν, περιελθόν δύο πυρήνας, οἵτινες εἶναι τὰ σπέρματα τοῦ καφέ, τὰ γνωστὰ τοῖς πᾶσι. Αἱ ῥάγες τοῦ καφέ συλλεγόμεναι εὐθὺς μετὰ τὴν ὀρίμανσιν ἐντίθενται ἐν χωνοειδεὶ μύλῳ, ἐνθα ἀποφλοιίζονται ἀπὸ τοῦ σαρκώδους φλοιοῦ καὶ ξηραίνονται· εἴτα δὲ πάλιν δι' ἄλλου μύλου ἀφαιρεῖται καὶ τὸ σκληρὸν περὶ τὰ σπέρματα δέσμα, ὅτε καὶ διαχωρίζονται αἱ καλαὶ ἀπὸ τῶν κακῶν.

Ἡ χρῆσις τοῦ καφέ δὲν εἶναι γέννημα τῶν νεωτέρων χρόνων. Ἐπὶ ἀρχαιοτάτων ἔτι χρόνων φυλαίτινες τῆς Ἀραβίας εἶχον μάθει νὰ φρύγῃσι τοὺς κόκκους τοῦ καφέ καὶ μεταβάλλωσιν εἰς κόκκον, ὃν ἀνερμύγνουν μετὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ κατεσκεύαζον τὸ μέλαν ποτὸν, ὅπερ καλοῦμεν καφέ. Ἐκ τῆς Ἀραβίας διεδόθη ἡ χρῆσις εἰς τοὺς γειτνιάζοντας αὐτῇ λαούς. Κατὰ τὸν 16^{ον} αἰῶνα εἰσῆλθον εἰς τὴν Περσίαν ὑπὸ τι-

νος ἡγουμένου μοναστηρίου, ὅστις προσέφερε τὸ ποτὸν τοῦτο εἰς τοὺς μοναχοὺς, ἵνα διατηρῇ αὐτοὺς ἀγρύπνους κατὰ τὰς νυκτερινὰς προσευχάς. Ἐκ τῆς Περσίας δὲ παρέλαβον τὴν χρῆσιν οἱ Τοῦρκοι. Τῷ 1615 ὁ περιηγητὴς Pietro della Valle ἔγραψεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς φίλον του, ὅτι ὅσον οὐπὼ ἤθελε διδάξαι τοὺς Εὐρωπαίους, πῶς πίνουν οἱ Τοῦρκοι τὸν καφέ. Τῷ 1644 ἔμποροι Μασσαλιῶται εἰσῆγαγον τὴν χρῆσιν τοῦ καφέ εἰς τὴν Μασσαλίαν. Ὁ περιηγητὴς Θεβενώ (Thevenot) ἐπανεῖθον ἐκ τῶν περιηγήσεων του τῷ 1658 εἰς Παρίσιον, ἔπινεν ἐν τῷ οἴκῳ του καφέ καὶ προσέφερεν εἰς τοὺς προσερχομένους. Ἡ χρῆσις ὅμως τοῦ ποτοῦ τούτου δὲν κατέστη τοῦ σαρμού εἰμὴ κατὰ τὸ 1669 ὑπὸ τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Τουρκίας Σολεμὴν-ἀγά. Οὗτος εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους αὐτὸν προσέφερε καφέ κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς πατρίδος του. «Ἐν, λέγει ὁ Grand d'Aussy, ἐν τῷ συγγράμματί του περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ θίου τῶν Γάλλων, ἤθελε Γάλλος ὅπως φανῇ ἀρεστὸς εἰς τὰς γυναῖκας, προσενέγκει αὐταῖς τὸ μέλαν ἐκεῖνο καὶ πικρὸν ποτὸν, ὃ ἐθεωρεῖτο γελοῖον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ ποτὸν ἐκεῖνο προσεφέρετο ὑπὸ Τοῦρκου, καὶ Τοῦρκου κομφῶ· τοῦτο δὲ ἤρκει ὅπως δώσῃ εἰς αὐτὸν μεγάλην ἀξίαν.»

Ἐκτοτε ἡ χρῆσις τοῦ καφέ διεδόθη, καίτοι ἡ τιμὴ αὐτοῦ ἦτο ὑπέρογκος· διότι ἐν Μασσαλίᾳ μία λίτρα ἐτίματο 300 φράγκα. Ὁ καφές πρὶ τῆς εἰσαγωγῆς του ὡς ποτοῦ, εἶχε καταταχθῇ ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων εἰς τὰ φάρμακα.

Μετ' ὀλίγον συνεστήθησαν ἐν ταῖς διαφόροις μεγαλοπόλεσιν εἰδικὰ καταστήματα πρὸς πώλησιν τοῦ ἀρεστέματος τοῦ καφέ. Εἰς Λονδίνον εἰσῆλθον τῷ 1652, εἰς Νυρεμβέργην τῷ 1696. Τῷ 1672 Ἀρμενίός τις, ὀνόματι Πασχάλης, ἀνέωξεν ἐν Παρίσιον καφενεῖον ὁμοῖον πρὸς τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀνατολῇ. Ἄλλοι δὲ Ἀνατολῆται ὕστερον ἐμυμήθησαν αὐτόν· τινὲς τούτων εἶχον καφενεῖα κινητὰ ἐπώλουν δηλ. καθ' ὅδον τὸν καφέ ὡς παρ' ἡμῖν τὸ σαλέπιον οἱ σαλεποπῶλαι τὸν χειμῶνα, καλοῦντες τοὺς διαβαίνοντας καὶ ἀναγγέλλοντες τὸ ἐμπόρευσμά των διὰ φωνῶν. Οἱ πωληταὶ οὗτοι ἂν καὶ ἐτίμων 10 λεπτὰ τὸ φλιτζάνιον δὲν ἐκέρδαινον πολλὰ, διότι ἡ χρῆσις τοῦ καφέ δὲν εἶχε διαδοθῇ εἰς τὰς κατωτάτας τάξεις τῆς κοινωνίας. Ἀλλὰ καὶ οἱ καφεπῶλαι, οἱ ἐν τοῖς καφεπωλείοις, δὲν ἦσαν εὐτυχέστεροι, διότι δὲν εὗρισκον ἐν τοῖς καφενεῖοις αὐτῶν οἱ συχναῖοντες καθαρότητα καὶ ἡσυχίαν.

Πρῶτος ἐν Παρίσιον ἀνέωξε καφενεῖον κερσομημένον μετὰ φιλοκαλίας ὁ ἰταλὸς Πρακόπιος· οὗτος ἐπώλει καφέ, τσίον, σοκολάταν, παγωτὰ καὶ ποτὰ διαφόρων εἰδῶν. Ἡ ἐπιτυχία του παρεκίνησε πολλοὺς εἰς τὸ ἐπιτήδευσμα τοῦτο, οὕτως ὥστε τῷ 1676 οἱ καφεπῶλαι καὶ λεμοναδο-

πώλαι ἀπετέλεσαν σωματεῖον. Ἐκτοτε τὰ καφενεῖα ἐπολλὰπλασιάσθησαν τοσοῦτον ἐν Παισιόσις κατὰ τὸν III' αἰῶνα, ὥστε ἐπὶ Λουδοβίκου ΙΕ' ἦσαν 600. Ἐγένοντο δὲ ταῦτα τόπος συνεντεύξεως ἀνθρώπων ἐπισήμων, καὶ ἐγκατελείφθησαν τὰ καπηλεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα πρότερον ἐσύχναζον, μὴ θεωρουμένου τοῦ τοιοῦτου ὡς ἐχοντός τι τὸ ἄτοπον. Ἡ ἐπίδρασις λοιπὸν τῶν καφενείων ἐπὶ τοῦ αἵωνος ἦτο ἀγαθὴ, ὁλεθρία δὲ ἀπέβη μόνον μεταγενέστερον.

Ἐν Ἀθήναις μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ Ὀθωνος πρῶτος συνέστησε καφενεῖον εὐρωπαϊκῶς κεκοσμημένον ὁ Ἰταλὸς Σάντος Ὀπισθεν τῆς Καπνικαρέας, κληθὲν Bella Italia. Εἶτα δὲ κτισθείσης κατὰ τὸ 1839 τῆς οἰκίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὑπάρχει τὰ νῦν τὸ καφενεῖον ἡ Ὁραία Ἑλλάς, μετακομίσθη ἐκεῖ, ὠνομάσας τὸ καφενεῖόν του Bella Grecia, ὄνομα ὅπερ φέρει τὸ καφενεῖον τοῦτο μέχρι σήμερον.

Τὸν καφέ κατ' ἀρχὰς ἐπρομηθεύοντο εἰς τὴν Εὐρώπην ἀμέσως ἐξ Ἀραβίας. Τὰ δὲ φορτία ἐκομίζοντο εἰς Μασσαλίαν διὰ τῆς Τουρκίας καὶ Αἰγύπτου. Πρῶτον δὲ τῷ 1709 ἔμποροι Γάλλοι τῆς γαλλικῆς πόλεως Σάντ-Μαλό πορευθέντες εἰς Ἀραβίαν ἐκόμισαν κατ' εὐθείαν ἐκ Μέννης καφέ.

Κατὰ τὸν III' αἰῶνα τὸ πρῶτον ἐπεχείρησαν νὰ καλλιεργήσωσι τὴν καφέαν ἐν ταῖς γαλλικαῖς ἀποικίαις. Οἱ Ὀλλανδοὶ εἶχον μεταφέρει εἰς τὰς ἀποικίας τῶν καρέας· τοσοῦτον δὲ εἰς τὴν φυτεῖαν αὐτὴν ἐπέτυχον, ὥστε τῷ 1690 ἡ νῆσος Βαταβία (Bamaler-Waard) ἐντελῶς ἐκαλύφθη ἐξ αὐτῶν. Ἐκ τῆς Βαταβίας ἐκόμισαν εἰς τὴν ἐν τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ Σουρινάμην, ἐνθα ὡσαύτως αἱ καρέαι εὐδοκίμησαν. Ἡ ἐν ταῖς γαλλικαῖς ἀποικίαις φυτεία δὲν εὐδοκίμησε πολὺ. Τῷ 1713 ἢ 1714 ὁ δῆμαρχος τοῦ Ἀμστελδαμμοῦ ἀπέστειλεν εἰς τὸν βασιλεῖα τῆς Γαλλίας δύο φυτῶρια καρέας, ἅτινα ἐφύτυσαν εἰς τὸν βοτανικὸν κήπον. Τῷ 1720 δὲ ὁ Jussieu, διευθυντὴς τοῦ κήπου τούτου, ἔδωκε δύο φυτὰ καρέας εἰς τὸν Des Gliens, τὸν ἀναχωροῦντα εἰς τὴν νῆσον Μαρτινίκην ὡς στρατιωτικὸν ἀρχηγόν. Διηγοῦνται δὲ ὅτι κατὰ τὸν διάπλουν εἶχεν ἑλκτωθῆ τὸ πύσιμον ὕδωρ ἐν τῷ πλοίῳ, ὁ δὲ Des Gliens ἐστερεῖτο καθ' ἡμέραν μέρος τῆς εἰς αὐτὸν περὶχωρουμένης μερίδος τοῦ ὕδατος ἵνα ποτίξῃ τὰ δύο δένδρῳλλικα, ἅτινα ἐναπιστεύθησαν αὐτῷ. Ἡ ἀφοσίωσις του ἔσχε τὴν ἀνταμοιβὴν της, διότι ἐκ τῶν δύο ἐκείνων δένδρῳλλίων ἐπληρώθησαν αἱ Ἀντίλλαι (ὡν μία ἡ Μαρτινίκη) καφεῶν, τὰ νῦν δὲ ὁ καφὲς ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον ἐμπόριον καὶ τὸν πλοῦτον τῶν νήσων ἐκείνων.

Πρὸ τοῦ χρόνου τούτου ἡ νῆσος Βουρβὼν (πρὸς Ν. τῆς Μαδαγασκάρης) εἶχε καρέας, ἀλλ' οἱ κάτοικοι δὲν ἐγίνωσκον τὰς ιδιότητας αὐτῶν. Ὅτε

δὲ τῷ 1716 πλοῖον ἐκ Μέννης προερχόμενον καὶ προσορμισθὲν ἐκεῖ, ἐπέδειξεν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς νήσου κλάδον καρέας πλήρη ἀνθέων καὶ καρπῶν, οἱ κάτοικοι ἐξέπλάγησαν ἰδόντες, ὅτι τὸ δένδρον τοῦτο ἐφύετο εἰς τὰ ὄρη τῆς νήσου των.

Σήμερον ἡ καρέα καλλιεργεῖται πολλαχοῦ τῶν τροπικῶν, ἐν Ἀραβίᾳ, ἐν Ἰνδίαις, ἐν ταῖς νήσοις Βουρβὼν καὶ Μαρικήν (αἵτινες κεῖνται ΝΑ. τῆς Μαδαγασκάρης), ἐν ταῖς Ἀντίλλαις καὶ ἐν πάσῃ τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ· τὸ ἐμπόριον δὲ τοῦ καφέ ἀποτελεῖ ἓνα τῶν μεγαλητέρων ἐμπορικῶν κλάδων τοῦ κόσμου.

Τὸ καλὸν εἶδος τοῦ καφέ δὲν προέρχεται μόνον ἐκ τῆς γῆς ἐν ἣ φύεται ἡ καρέα, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἡλικίας τοῦ δένδρου, τῆς ἐργασίας τῶν σπερμάτων, τῆς ξηράσεως κ.τ.λ. Ὁ διὰ τῶν πλοίων κομιζόμενος δὲν εἶναι τόσον καλὸς καὶ ἀρωματώδης ὅσον ὁ διὰ τῶν καραβανίων, ἴσως διότι ἡ ὑγρασία τῶν πλοίων ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῶν ἀρωματωδῶν αὐτοῦ οὐσιῶν.

Καλλίτερον εἶδος καφέ θεωρεῖται ὁ γνήσιος τῆς Μέννης. Τοῦ εἶδους ὅμως τούτου μικρὰ μόνον ποσότης κομίζεται διὰ τοῦ ἐμπορίου εἰς τὴν Εὐρώπην, τοῦ πλείστου καταναλισκόμενου ὑπὸ τῶν εὐτυχῶν καφεποτῶν τῆς Ἀνατολῆς. Δευτέρως καὶ τρίτης ποιότητος θεωρεῖται ὁ ἀνατολικὸς, καλούμενος καὶ ἀραβικὸς ἢ τῆς Μέννης, εἶτα ὁ τῆς Ἰνδίας, Σουμάτρης καὶ ἄλλων μερῶν τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν. Οἱ καλοὶ κόκκοι τοῦ καφέ εἰσὶ βαρεῖς καὶ σκληροὶ, καταπίπτουσι ταχέως ἐν τῷ ὕδατι, κατὰ τὴν φούξιν ἐξογκοῦνται καὶ διαχέουσι τὴν γνωστὴν εὐάρεστον ὁσμὴν. Κακόχρους κόκκοι, μέλανες, χλωροπράσινοι, λευκοὶ, ἐλαφροὶ, ἐπιπλέοντες ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ἢ ὀζίζοντες κακῶς, δὲν εἶναι καλῆς ποιότητος.

Ἐνίοτε οἱ ἔμποροι χρωματίζουσι τὰ κακὰ εἶδη τοῦ καφέ διὰ διαφόρων ἐπιβλαβῶν χρωμάτων, διὰ κοκκοῦ τῆς Πρωσίας, διὰ ἰνδικοῦ, θεϊκοῦ σιδήρου (καρχαμπούξ). Ἀνιχνεύομεν δὲ τὸν δόλον τρίζοντες τοὺς κόκκους ἐπὶ ὑγρᾷ δόνης ἢ ἐμβρέχοντες εἰς τὸ ὕδωρ.

Ὁ καφὲς ἄφροντος περιέχει κυρίως οὐσίαν τινὰ πικροτάτην, κληθεῖσαν ὑπὸ τῶν χημικῶν *caffeine* ἢ *θεϊνη*· διότι ἐμπεριέχεται καὶ εἰς τὰ φύλλα τοῦ τεύου. Ἡ οὐσία αὕτη εἰς μεγάλην δόσιν διδομένη εἶναι δηλητήριον, εἰς μικρὰν δὲ χρησιμεύει ὡς φάρμακον. Περιέχει πρὸς τούτοις καὶ ἑτέραν τινα ὕλην σφόδρως κληθεῖσαν *καφεδεψικὸν* ὁξὺ, ξυλώδη μόρια, λίπος, λεύκιμα φυτικόν, μικρὸν ποσὸν σακχάρου, δεξιδερίνης, ἱχνη αἰθερίου εὐλαίου καὶ ἀνοργάνους οὐσίας (κάλι, νίτρον, τίτανον, φωσφόρον κτλ.)

Αἱ οὐσίαι αὗται κατὰ τὴν φούξιν τοῦ καφέ ἀλλοιοῦνται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον· ἡ λίαν πικρὰ οὐσία μετριαζεται, τὸ καφεδεψικὸν ὁξὺ ἀποσυντίθεται καὶ ἀναπτύσσεται τὴν γνωστὴν ἀ-

ρωματικὴν ὁσμήν, μέρος τῆς καρφίνης ἀρρίπταται, οἱ κόκκοι ἐξοιδχίνονται, γίνονται ἐλαφρότεροι, εὐθραυστοί, εὐκόλως μεταβάλλονται εἰς κόκκιν καὶ ἀποδίδουσιν εὐκολώτερον τὰ συστατικὰ τῶν βραζόμενων δι' ὕδατος.

Εἰς τὸ καθαρὸν ἀρέφλημα τοῦ καρφὲ τὰ μεταβεβλημένα διὰ τῆς φρύξεως συστατικὰ αὐτοῦ μεταβαίνουσιν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ εἰσερχόμενα διὰ τῆς καρποσίης εἰς τὸν ὄργανισμόν ἀναπτύσσουσι τὴν ἐαυτῶν ἐνέργειαν.

Ὁ καρφὲς θερμὸς πινόμενος ἐνεργεῖ εὐαρέστως καὶ διεγείρει πρᾶως τὸ νευρικὸν σύστημα, τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὰς πνευματικὰς λειτουργίας, πρὸ πάντων δὲ τὴν κρίσιν, εἰς μείζονα δὲ θαυμὸν τὴν φαντασίαν καὶ τὸ παρατηρητικόν. Πλὴν τοῦτου ἐπιταχύνει τοὺς σφυγμοὺς τῆς καρδίας, τὴν ἀναπνοήν, ὑψοῖ τὴν ἔμμετον τοῦ σώματος θερμοκρασίαν καὶ ἀποδιώκει τὸν ὕπνον. Ψυχρὸς δὲ πινόμενος οὐδόλως ἢ ὀλίγον μόνον διεγείρει τὰς λειτουργίας τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Καὶ ὁ θερμὸς δὲ καρφὲς, ὁ μεμιγμένος ὁμως μετὰ γάλακτος ἢ ἐτέρων οὐσιῶν, εἶναι ὅλως ἀθῶον ποτόν.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν, ἂν ὁ καρφὲς εἶναι ποτὸν ὠφέλιμον, δύναται ν' ἀπαντήσῃ ἡ γενικὴ αὐτοῦ χρῆσις εἰς πάσας τὰς χώρας τῆς γῆς, καὶ εἰς πάσας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, ἀπὸ τῶν βασιλέων καὶ αὐτοκρατόρων μέχρι τῶν πτωχῶν καὶ τῶν τοῦ ἄρτου στερουμένων. Καὶ ἄλλως δὲ ὁ καρφὲς ἀπέθῃ ὠφέλιμος, διότι διὰ τῆς καρποσίης ἠλαττώθῃ ἡ κατάχρησις τῶν οἶνονπνευματωδῶν ποτῶν. Ὁ καρφὲς ἐν τοῦτοις δύναται ἀσκόπως καὶ ὑπερμέτρως πινόμενος ν' ἀποθῇ ἐπιβλαβὴς εἰς τοὺς εὐερεθίστους, τοὺς νευρικοὺς, τοὺς αἱματώδεις καὶ διάγοντας βίον καθεστικόν, εἴτε ἐργαζομένους καὶ ὑπερβολὴν εἰς διανοητικὰς ἐργασίας.

Φαρμακολόγοι τινες ἀπερήναντο ὅτι ἡ συνήθεια τοῦ πίνειν καρφὲ μετὰ τὸ γεῦμα εἶναι κακὴ, διότι τὰ δεφικὰ στοιχεῖα αὐτοῦ στίβουσιν τὴν γαστέρα, καὶ καθιστῶσιν οὕτω τὴν πέψιν πονηράν, ὥς ἀπεδείχθη διὰ πειραμάτων ἐπὶ ἀνθρώπων ὑγιῶν καὶ ζώων, εἰς τὴν στόμαχον τῶν ὁπίων μετὰ τὴν βρώσιν ἐνεχόθη ἐγγύμα καρφὲ. Ἡ γνώμη ὁμως αὕτη ἀναιρεῖται ὑφ' ἐτέρων λεγόντων, ὅτι τὸ καρφεδεφικὸν ὀξὺ ἐλάχιστον ὄν (5-9%) ἀποσυντίθεται διὰ τῆς φρύξεως· ἄλλως τε δὲ καὶ διὰ τῶν αἰθερίων ἐλαίων τοῦ καρφὲ διεγείρεται τοσοῦτον ἡ ἐν τῷ στομάχῳ ἐκκρισις, ὥστε ἀναιρεῖται ἡ ἐνέργεια τοῦ καρφεδεφικοῦ ὀξέος. Καὶ ἄλλως δὲ ἡ γενικὴ χρῆσις ἀνατρέπει τὰ ἐπὶ τῶν μὴ καρποποτόντων ζώων γινόμενα πειράματα.

Ἡ φρύξις (καθούρδισμα) τοῦ καρφὲ δέον νὰ γίνεται ἐν καλεισμένῳ φρυγέτρῳ καὶ νὰ μὴ παρατείνεται ἐπὶ πολὺ μέχρις ἀπανθρακώσεως, ἀλλὰ μέχρις οὗ χρωματισθῶσιν ὀρροὶ οἱ κόκκοι· διότι ἄλλως ὅλαι αἱ πτητικαὶ οὐσίαι ἀπο-

συντιθέμεναι ἀρρίπτανται καὶ καταλείπουσι καθαρὸν ἄνθρακα. Τινὲς συνιστῶσι πρὸ τῆς φρύξεως τὴν δι' ὕδατος πλύσιν τῶν κόκκων τοῦ καρφὲ διὰ ταύτης δὲ πρῶτον μὲν καθαρίζονται οἱ κόκκοι, δεύτερον δὲ προσλαμβάνουσι μικρὸν ποσὸν ὕδατος, ὅπερ κωλύει τὴν ταχέαν ἀπανθρακώσιν αὐτῶν, ἐνῷ συγχρόνως οἱ σχηματιζόμενοι ἀτμοὶ ἐν τῷ φρυγέτρῳ εὐκολύνουσι τὴν διάρρηξιν αὐτῶν καὶ ἀποσύμβαιον τῶν συστατικῶν τῶν.

Σ. Μ.

Κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Μοντασκίου, οἱ βάρβαροι Τάρταροι ἐπιγράφουσι τ' ὄνομά των ἐπὶ τῶν βελῶν τὰ ὁποῖα ἐκτοξεύουσιν, ὅπως ὁ ἐχθρὸς των γνωρίζῃ αὐτό.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

Τὴν 9/21 Μαρτίου πανταχοῦ τῆς γῆς ἡ ἡμέρα εἶνε ἴση μὲ τὴν νύκτα· ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς γίνονται εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον τῆς γῆς (τὸ ὁποῖον κατοικοῦμεν καὶ ἡμεῖς) μακρότεραι αἱ ἡμέραι, εἰς τὸ νότιον ὁμως αἱ νύκτες, μαχριστοὺ τὴν 9/21 Ἰουνίου εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον γίνεταί ἡ μακροτέρα ἡμέρα καὶ εἰς τὸ νότιον ἡ μακροτέρα νύξ. Ἀπὸ τῆς 9/21 Ἰουνίου ἀρχίζει νὰ σμικρύνεται ἡ ἡμέρα εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον καὶ νὰ γίνεταί μακροτέρα εἰς τὸ νότιον, μαχριστοὺ τὴν 11/23 Σεπτεμβρίου γίνεταί πάλιν πανταχοῦ τῆς γῆς ἡ ἡμέρα ἴση μὲ τὴν νύκτα. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς ἡ ἡμέρα γίνεταί μικροτέρα τῆς νυκτὸς εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον, εἰς τὸ νότιον ὁμως μεγαλητέρα, μαχριστοὺ τὴν 9/21 Δεκεμβρίου γίνεταί ἡ μικροτέρα ἡμέρα εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον καὶ ἡ μακροτέρα εἰς τὸ νότιον. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας πάλιν αὐτῆς ἀρχίζει νὰ αὐξάνῃ ἡ ἡμέρα εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον καὶ νὰ σμικρύνεται εἰς τὸ νότιον. Ἡ ἡμέρα λοιπὸν εἶνε μακροτέρα τῆς νυκτὸς ἀπὸ τῆς 9/21 Μαρτίου μέχρι τῆς 11/23 Σεπτεμβρίου εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον καὶ μικροτέρα εἰς τὸ νότιον· ἀπὸ τῆς 11/23 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς 9/21 Μαρτίου τὸ ἀντίθετον μικροτέρα εἰς τὸ βόρειον καὶ μακροτέρα εἰς τὸ νότιον ἡμισφαίριον. Αἱ ἡμέραι αὐξάνουν εἰς τὸ βόρειον ἡμισφαίριον ἀπὸ τῆς 9/21 Δεκεμβρίου, ὁπότε γίνεταί ἡ μικροτέρα ἡμέρα δι' αὐτὸ, μέχρι τῆς 9/21 Ἰουνίου, ὁπότε γίνεταί ἡ μικροτέρα νύξ· τὸ ἀνάπαλιν εἰς τὸ νότιον ἡμισφαίριον. Ἡ αὐξήσις ἡ ἡ ἐλάττωσις τῆς ἡμέρας δὲν εἶνε ὁμομόρφος καὶ ὅλον τὸ ἔτος. Περὶ τὴν 9 Δεκεμβρίου ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας καὶ πρὶν καὶ μετὰ ἡ διάρκειά τῆς ἡμέρας εἶνε σχεδὸν ἡ αὐτὴ, ἡ δὲ μεταβολὴ ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀνεπαίσθητος· τὸ αὐτὸ γίνεταί καὶ περὶ τὴν 9 Ἰουνίου. Ἐκ τοῦτου καλοῦμεν τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἡλιοστάσις,

διότι φαίνεται ὁ ἥλιος ὥς νὰ μὴν μεταβάλλῃ σχετικῶς πρὸς τὸν ἡμεμερινὸν θέσιν, ἐξ ἧς ἐξαρτάται ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας. Τοῦναντίον περὶ τὰς ἡμερικῆς, τὴν 9 Μαρτίου δηλαδὴ καὶ τὴν 11 Σεπτεμβρίου, ἡ μεταβολὴ τῆς διάρκειας τῆς ἡμέρας εἶνε ἐπιεικιστοτέρα. Ἐν Ἑλλάδι συνήθως λογιζομεν τὴν αὐξήσιν ἢ τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἡμέρας ἀνὰ δύο λεπτὰ καθ' ἡμέραν, τοῦτο δὲν εἶνε ὁρθὸν δι' οἷαν δὴποτε ἡμέραν τοῦ ἔτους· κατὰ τὸν Δεκέμβριον καὶ Ἰούνιον (περὶ τὰ ἡλιοστάσια) εἶνε ἀνεπαίσθητος, εἴτα εἶνε ἐνὸς μόνου λεπτοῦ καὶ εἴτα δύο λεπτῶν καθ' ἡμέραν, ἐνῶ περὶ τὰς ἡμερικῆς φθάνει τὰ τρία λεπτὰ, ἡ ἡμέρα δηλαδὴ αὐξάνει τρία λεπτὰ περίπου περὶ τὴν 9 Μαρτίου καὶ σμικρύνεται κατὰ τρία περίπου λεπτὰ περὶ τὴν 11 Σεπτεμβρίου.

Ὅσον ἀπομακρυνόμεθα τοῦ ἡμερινοῦ τοσοῦτον αἱ μεταβολαὶ εἶνε μεγαλύνουσαι καὶ τοσοῦτο μεγαλύνουσα εἶνε καὶ ἡ μακροτέρα ἡμέρα, ὅπως καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἡμακροτέρας νύξ, διότι ὅση εἶνε ἡ διάρκεια τῆς μακροτέρας ἡμέρας τὸ θέρος, ἄλλα τόση εἶνε καὶ ἡ διάρκεια τῆς μακροτέρας νυκτὸς τὸν χειμῶνα.

Εἰς τὸν ἡμερινὸν ἡ ἡμέρα εἶνε καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἴση πρὸς τὴν νύκτα. Εἰς τοὺς πόλους ἐξωναντίας ἡ ἡμέρα διαρκεῖ ἐξ μηνῶν καὶ ἡ νύξ ἄλλα τόσον.

Ἐάν δὲν περιβάλλετο ἡ γῆ ὑπὸ ἀτμοσφαίρας, εἰς ὁρισμένῃν τινὰ διάρκειαν τῆς ἡμέρας κατὰ τὸ θέρος θὰ ἀντιστοιχοί ἀκριβῶς μίαν ἴσην νύξ κατὰ τὸν χειμῶνα· π. χ. τὴν 13 Μαρτίου, 27 ἡμέρας πρὸ τῆς θερινῆς τροπῆς, καὶ τὴν 6 Ἰουλίου, 27 ἡμέρας μετ' αὐτῆς, ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας ἐν Ἀθήναις ἄνευ τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἀτμοσφαίρας θὰ ἦτο 13 ὥρων καὶ 17 λεπτῶν, ἡ δὲ νύξ 10 ὥρων καὶ 43 λεπτῶν· τὴν 12 Νοεμβρίου, 27 ἡμέρας πρὸ τῆς χειμερινῆς τροπῆς καὶ τὴν 5 Ἰανουαρίου, 27 ἡμέρας μετ' αὐτῆς, ἄνευ τῆς ἐπιρροῆς τῆς ἀτμοσφαίρας ἡ διάρκεια τῆς ἡμέρας θὰ ἦτο 10 ὥρων καὶ 44 λεπτῶν καὶ τῆς νυκτὸς 13 ὥρων καὶ 16 λεπτῶν. Ἐπίσης καὶ ἡ διάρκεια τῆς μακροτέρας ἡμέρας θὰ ἦτον ἀκριβῶς ἴση πρὸς τὴν τῆς μακροτέρας νυκτὸς 14 ὥρων καὶ 40 λεπτῶν. Οὕτως λοιπὸν, ἐάν ἐπροσθέτομεν τὴν διάρκειαν ὅλων τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους καὶ ὅλων τῶν νυκτῶν, θὰ εὐρίσκαμεν τὸ αὐτὸ ἀθροισμα. Πράγματι ὅμως ἐνεκα τῆς ἀτμοσφαίρας αἱ ἡμέραι ἔχουσιν ἐν συνόλῳ μακροτέραν διάρκειαν παρὰ τὰς νύκτας. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ αὐξάνει ἐάν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ λυκαυγὲς.

Ἡ γῆ δηλαδὴ περιβάλλεται ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαίρας, τῆς ὁποίας τὸ ὕψος δὲν εἶνε ἀκριβῶς γνωστὸν, συνήθως ὅμως θεωρεῖται ἴσον πρὸς 75-100 χιλ. μέτρων. Ἡ ἀτμοσφαῖρα προσε-

των. Ἐκ τούτου, πρὶν ὁ ἥλιος φθάσῃ ἀκριβῶς εἰς τὸν ὀρίζοντα καὶ ἐνῶ εὐρίσκαται ἀκόμη εἰς τόξον 0' καὶ 35' ὑπ' αὐτὸν, ἀρχίζουσιν αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ νὰ φαίνωνται· ἐπίσης, καὶ κατὰ τὴν δύσιν αὐτοῦ πρέπει νὰ κατέλθῃ κατὰ τὸ αὐτὸ τόξον κάτωθεν τοῦ ὀρίζοντος, ὅπως ἐκλείψουσιν αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ. Ἐνεκα τῆς θλάσεως λοιπὸν ἡ ἡμέρα αὐξάνει κατὰ τι καὶ τὸ πρωὶ καὶ τὸ ἑσπέρας. Ἡ αὐξήσις αὐτὴ εἶνε τοσοῦτο μεγαλύνουσα, ὅσον ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τοῦ ἡμερινοῦ καὶ πλησιάζομεν ἐνὰ τῶν πόλων. Διὰ τῆς θλάσεως αὐξάνει ἡ ἡμέρα τόσον τὸ πρωὶ καθὼς καὶ τὸ ἑσπέρας· εἰς μὲν τὸν ἡμερινὸν ἀνὰ $2\frac{1}{2}$ λεπτὰ τῆς ὥρας, εἰς δὲ τοὺς πόλους ἀνὰ 3 μῆνας καὶ 20 ἡμέρας. Ἐν Ἀθήναις ἡ ἡμέρα αὐξάνει τόσον τὸ πρωὶ ὅσον καὶ τὸ ἑσπέρας ἀνὰ $\frac{1}{2}$ περίπου λεπτὰ.

Ἀλλὰ καὶ πρὶν ἀνατελεῖν ὁ ἥλιος καὶ ἀφοῦ δύσῃ ἐξακολουθεῖ νὰ φέγγῃ μὲ τὸ λυκάριον. Αἰτίαι καὶ τούτου εἶνε πάλιν ἡ ἀτμοσφαῖρα. Ἐν ὅσῳ δηλαδὴ ὁ ἥλιος δὲν κατέλθῃ πλέον τῶν 17-18' κάτωθεν τοῦ ὀρίζοντος, ἀντανεκλῶνται αἱ ἀκτῖνες αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαίρας, καὶ τοῦτο γινώσκῃ τὸ λυκάριον. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν τὴν πρωΐαν αὐτὸ εἶνε πολὺ ἀσθενές, μόλις ὑπορῶσκον εἰς τὸν ὀρίζοντα, βαθμηδὸν ὅμως αὐξάνει, διότι φθάνουσιν ἀκτῖνες ἀπὸ περισσώτερα μέρη τῆς ἀτμοσφαίρας δι' ἀντανεκλάσεως καὶ τὸ φῶς αὐτοῦ αὐξάνει, καὶ οὕτως ἔχομεν φῶς πρὶν ἀκόμη ἀνατελεῖν ὁ ἥλιος. Ὁμοίως καὶ ἀφοῦ αὐτὸς δύσῃ ἔχομεν φῶς τὸ ὅποιον βαθμηδὸν ἐξασθενεῖ, μετὰ τοῦ κατελθόντος τοῦ ἡλίου 17-18' κάτωθεν τοῦ ὀρίζοντος, ἐκλείπει καὶ τὸ τελευταῖον αὐτοῦ ἔγγραφο. Ἡ διάρκεια τοῦ λυκαυγῆτος εἶνε μικροτέρα εἰς τὸν ἡμερινὸν, μείζων δὲ καθ' ὅσον πλησιάζομεν ἐνὰ τῶν πόλων. Παρ' ἡμῖν ἡ διάρκεια αὐτοῦ εἶνε $1\frac{1}{2}$ -2 ὥρας περίπου, εἶνε δὲ μείζων μὲν περὶ τὰς τροπὰς, ἐλάσσων δὲ περὶ τὰς ἡμερικῆς. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ὅταν ὁ καιρὸς ᾖ συννεφώδης δὲν ἀποφάνεται τοσοῦτο τὸ λυκάριον, ὅσον ὅταν ᾖ καθαίριος. Τὸ λυκάριον εἶνε πολὺ εὐεργετικόν, ὅχι μόνον διότι δι' αὐτοῦ ἔχομεν φῶς ἐπὶ χρόνον τινὰ καὶ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ μετὰ τὴν δύσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι δι' αὐτοῦ γίνεται βαθμιαία ἡ μετάβασις ἀπὸ τοῦ σκότους τῆς νυκτὸς εἰς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας.

Εἰς τὸν ἐπόμενον πίνακα περιέχεται ἡ διάρκεια τῆς μεγίστης ἡμέρας εἰς διαφόρους τόπους τῆς γῆς ἄνευ τῆς ἐπιρροῆς τῆς θλάσεως καὶ ἀνευ τοῦ λυκαυγῆτος. Τὴν διάρκειαν αὐτὴν πρέπει νὰ αὐξήσωμεν διὰ τὴν Ἑλλάδα κατὰ 8 λεπτὰ ἐνεκα τῆς θλάσεως, ἐνῶ τὸ λυκαυγὲς, ὅπως εἴπομεν, ἔχει διάρκειαν κατὰ μὲν τὰς ἡμερικῆς $1\frac{1}{2}$ ὥρας κατὰ δὲ τὰς τροπὰς σχεδὸν 2 ὥρων. Εἰς τὴν Πετρούπολιν τὸ λυκαυγὲς κατὰ μὲν τὰς ἡμερικῆς εἶνε $\frac{1}{2}$ ὥρων, κατὰ δὲ τὴν

θερινὴν τροπὴν δὲν παύει δι' ὅλης τῆς νυκτός.

Πόλεις	Ὡρ.	λ.
Ἀθήναι	14	39
Ἐρικουσα	14	50
Ἀντικύθηρα	14	26
Κωνσταντινούπολις	14	57
Βουκουρέστιον	15	23
Παρίσιον	15	59
Λονδίνον	16	12
Βερολίνον	16	36
Κοπενάγη	17	16
Πετρούπολις	18	28
Βιέννη	15	52
Ῥώμη	15	3
Ἱερουσαλήμ	14	5
Ἀλεξάνδρεια	14	2
Κουίτον	12	1
Μαδράς	12	46
Ῥίον Ἰαννέρον	13	25
Βασιλεῶν	14	44
Ὁξφόρδα (ἐπὶ τοῦ βορ. πολ. κύκλου)	24	0
Βόρειον Ἀρκτικόν	2 $\frac{1}{2}$	45
Βορεῖα ἄκρη τῆς Νοβιάς Σέμπλιας	3 $\frac{1}{2}$	45

Δ. Κ. ΚΟΚΚΙΑΣ

ΔΗΜΩΔΕΙΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΓ. ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

Τὸν Νοέμβριον μήνα σπεῖρε.

Ἡ ἄλλως:

Τὸν Νοέμβριον νόγα καὶ σπεῖρε.

Καὶ:

Νοέμβρι νόγι καὶ σπεῖρε γλωρῶ, ξηρῶ, πελεκαστῶ. Δοκίματε τὸ καὶ ἀποσπεῖρε: εἰ δὲ καὶ ὅν ἀποσπεῖρε, τὰ γε καὶ σπείρετε.

*

Ὁ δὲ Μηνῶς ἐμύνησε, πόλλαια μὴ ἔτιμερος.

Ἡ πλειὰς δόσι, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Γουλίου Σμιθ, τὴν 17 ἢ τὴν 20 Νοεμβρίου, ὀλίγας ὁπλονότι ἡμέρας μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Μηνῶ (11 Νοεμβρίου).

*

Ἡ πόλλαια βασιλεύοντα: καὶ καλὸς γεωργὸς ἀποσπεῖροντας.

Καὶ ἄλλως:

Ὅντας ἢ πόλλαια βασιλεύοντα, καλὸς γεωργὸς ἀποσπεῖρε: καὶ οὕτως τοσπίτης ἢ τὰ βουνῶν, οὕτως γεωργὸς ἢ τοὺς κήπους.

Καὶ:

Ἡ πόλλαια βασιλεύοντα
καὶ πῖστο παραγγέλλουσα,
μὴδὲ τοσπίτης ἢ τὰ βουνῶν,
μὴδὲ γεωργὸς ἢ τοὺς κήπους.

Προτοῦ ἢ πλειὰς δόσι πρέπει οἱ γεωργοὶ νὰ ἀποσπερματώσῃ τὰς σπορὰς αὐτῶν καὶ οἱ ποι-

1. Μικρὰ νῆσος πρὸς βορρὰν τῆς Κερέρας, θεωροῦμένη ὡς ἡ βορειοτατὴ ἀκρὴ τῆς Ἑλλάδος.

μέναι, ὅσοι ἐτιδὲν κατῆλθον τῶν ὁρειῶν αὐτῶν νομῶν, νὰ κατέλθωσιν εἰς τὰ χειμαδεῖα.

*

Ἐάν δὲν ἔλθοι τοῦ ἁγίου Μηνῶ, τοῦ ἁγίου Φιλίππου εἴμαι αὐτοῦ καὶ νὰ μοῦ χαμεῖται τοῖς παλαινοκαππαδῶν.

Ἐποτίθεται ὅτι ταῦτα λέγει ὁ Χαιμῶν ἂν δὲν ἔλθῃ τὴν 11 Νοεμβρίου θὰ ἔλθῃ ἀρκεύτως τὴν 14, καὶ τότε αἱ κήπαι πρέπει νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν. Ἡ αὐτὴ παροιμία λέγεται καὶ ἄλλως:

Τοῦ δὲ Μηνῶ ἐμύνησε ὁ πάππος ὁ χειμαδεῖς:

— Ἐρχομαι ἢ δὲν ἔρχομαι, καὶ τ' αἱ Φιλίππου αὐτοῦ εἴμαι.

*

Τὸν Νοέμβρι καὶ Δεκέμβρι φέρεται καταβολάδας.

Καταβολάδας, τὰ μοσχεύματα ἢ αἱ παραρταῖδες τῶν ἀμπέλων.

**

ΜΙΑ ΑΚΤΙΣ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ἐκ τῶν τοῦ Ἀλφόνσου Κάρρ.

Ἡ θρησκεία εἶνε ἀριστὸν τι χοῦμα* χάριν αὐτῆς ὤψαν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν οὐρανὸν ὁ ἄνθρωπος ἀποκτῇ μεγάλην δύναμιν καὶ παραγορίαν.

Εἶδον ἐν καιρῷ μεγίστου κινδύνου συγκινητικόν τι θέαμα γενναϊότητος καὶ ἐμψυχώσεως ἐμπνευσθείσης ὑπὸ τῶν θρησκευτικῶν ἰδεῶν.

Εἶχον συνοδούσαι ἄλλαι εἰς τὴν θάλασσαν ὅταν ἀπεπλευσάμεν ὁ καιρὸς ἦτο εὖδιος καὶ ὁ οὐρανὸς οὐδὲν ἐνέφεινε σημεῖον κινδύνου εἰς νύκτην τοσοῦτον πεπειραμένον ὡς ἐγώ.

Ἀλλὰ περὶ τὴν μεσημέριαν ὁ ἀνεμὸς πνεύσας ἀφ' ἀνατολῶν ἐρριψεν ἡμᾶς εἰς ροθερὰν τρικυμίαν.

Τὸ πλοιάριόν μας ἐφέρετο ὑπὸ τῶν κυμάτων ὡς κέλυρος καρού. Μετὰ μακρὰς δὲ καὶ ματαίας προσπάθειάς οἱ ναῦται ἀπώλεσαν τὸ θέρος. Ὁ πλοίαρχος ὁδηγούμενος ὑπὸ τῆς πυξίδος ἐκνέβρινα τὸ πλοῖον, ἀλλ' εἰς μάτην, διότι ὅλοι εἶχον κατακλιθεῖ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐγκαταλιπόντες πᾶσαν ἐργασίαν. Τότε δὲ ἰδὼν ὅτι οὐδεμία ὑπολείπετο ἐλπίς, ἐξήγαγε τὸν μάλλιόν του σκούρον καὶ εἶπε: «Παιδιὰ ἀς προσευχηθῶμεν.» Ὁ ναύκληρος τῷ ἀπάντησε: «Διατί νὰ προσευχηθῶμεν; Ἰδὲ τὰς νεφέλας ταύτας τὰς ἐγγιζούσας τὰ ἱστία μας καὶ χαμεζούσας ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ ἢ προσευχὴ μας δὲν θέλει ρθᾶται ἕως ἐκεῖ ἐπάνω.» Ὁ πλοίαρχος ἤτοιμάζετο νὰ ἀπαντήσῃ ὅτι προσευχὴ προσερχομένη ἐκ βάθους καρδίας δὲν ἀπόλλυται, ὅτε παρετήρησε διὰ μέσου τῶν μελανῶν νεφελῶν αἵτινες ἐκάλυπτον τὸν οὐρανόν, διακωλύουσαι τὸ φῶς, κηλίδας ὀραίου διαγούους κυανοῦ χρώματος, διὰ δὲ τῆς βροχμῆς τοῦ νέφους ἀκτῖνα ἡλιακὴν πίπτουσιν ἐπὶ τῆς μελαίνης θαλάσσης. «Παιδιὰ, ἀνερρώνησεν, ἰδοὺ ἀνοικτὸν ἐν παράθυρον τοῦ οὐρανοῦ: ὁ θεὸς βλέπει τὰ δαυσυγὰ τοῦ πλάσματος κινδυνεύοντα, γνωρίζει ὅτι ἔχουμεν γυναῖκας

καὶ παιδιὰ, ἡ δὲ ἀκτὶς αὐτῆ τοῦ ἡλίου εἶνε
ἐν τῶν βλεμμάτων του. Ἄς προσευχηθῶμεν!

Τότε ὅλοι ἐπιδρόμουν πρὸς τὸ ὄρακιον ἐκεῖνο
παράθυρον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀπηύθυνον πρὸς τὴν
Παναγίαν σύντομον καὶ θερμὴν προσευχήν.

Ἀκτὶς ἔτι λαμπροτέρα τῆς πρώτης ἐφάνη
κταβαίνουσα καὶ φέρουσα εἰς ὅλων τὰς καρ-
δίας τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ προ-
σευχή των εἰσηκούσθη.

Ὅλοι ἤρχισαν τότε νὰ ἐργάζωνται μετὰ νέου
θάρρους καὶ νέων δυνάμεων. . . Μετὰ τέσσαρας
ὥρας εἰσῆλθον εἰς τὸν λιμένα.

K=Λ*

Τὸ συνῶδον τοῦ ἐπομένου, ὠραίου στίχου τοῦ ἰθι-
κοῦ ἡμῶν ποιητοῦ Ζαλοκώστα ἔχον γράμμα ἐσχεδιάσθη
ὑπὸ διακεκριμένου Ἑλλήνος καλλιτέχνη.

Σ. τ. Δ.

ΤΟ ΣΙΓΑΡΟΝ

Τὸ ἀηδὸν μέσα σὲ σπηλαιὸς δὲν χώνει τὴν λαλιά του
Θέλει τὸ φῶς, καὶ στὰ νοσπὰ
Φύλλα τῶν δένδρων ἀγαπᾷ
Νὰ χιτίζει τὴν φωνιά του.

Παλῶν καὶ τοῖς ὄμορφαις, τ' ἀηδὸν τῆς ζωῆς μας,
Σὲ σπύτια ἐκρύβαν, κ' ἔκει
Κλεισμέναις, σὲν σὲ φυλακῇ,
Κρατοῦσαν οἱ γονεῖς μας.

Τώρα πατοῦν ἐλευθερίας, σὲν τὰ πουλιὰ στὰ δάση,
Πατοῦν ἐλευθερὴ μιὰ γῆ—
ὦ! Κηλεμέναι στρατηγοί,
Τὸ χόμα σὰς ν' ἀγιάσει!

Σὲ: πρέπει, Ἑλληνοπούλας μου, τὸ σιγάρτο ὑποὶ κρατεῖται
Προσάξτε, καὶ ἡ γῆ γελᾷ,
Καὶ ὅμως προσέξτε μὴ τυρᾷ
Τὴ Δόσι ἀκολουθεῖται.

Ἐχει κατωφλί ἡ θύρα σας καὶ σύνορα ἡ τιμὴ σας.
Συλλογισθεῖτε τί ἐντροπὴ,
Ἄν ἔλθῃ ξένος καὶ σὰς πῇ
Ἐρράγησῃ ἡ ψυχὴ σας.*

Γιὰ δότε τὴν πολυπαθὴ, τὴν πράγμα, πῶς κραταί
Τὸ μέτωπο φηλὰ φηλὰ,
Καὶ μὴ καμώματα τρελὰ
Καπνίζει καὶ γελᾷ!

Ἔσετε, Ἑλληνοπούλας μου, νὰ μὴν ἐπιθυμῇτε
Αὐτὰ τῆς πράγματος τῆς τρελῆς. . .
ὦ, κάλλια τόγχοι στῆς Βουλῆς
Τὸ βῆμα ν' ἀνεθεῖ!

Κ' ἰγὼ Συνακτῆς πρακτικῶν νὰ στείλωμ' ἀντικρὺ σας,
Καὶ ὅλος καρδιά καὶ ὅλος αὐτί,
Νὰ μεταφέρω στὸ χαρτί
Τὴ λιγερὴ φωνὴ σας.

«Τί παράδοξον τόπον ἐξελέξατε διὰ πατρίδα!»
ἔλεγέ ποτε ὁ ἄγγλος Οὐάδινγκτον εἰς τὸν ναύαρχον
Τομπάζην, δεικνύων τὸν φαλακρὸν καὶ ἐ-
ρμημον βράχον τῆς Ὑδρας, ἐρ' οὐ παρατάσσονται
ἀμφιθεατρικῶς αἱ λευκαὶ οἰκίαι τῆς πόλεως—
μαγικὸν ἀληθῶς παριστῶσαι θέαμα ἐν τῇ χιο-
νώδει μαρμαρίνῳ αὐτῶν ἀναβολῇ, καὶ ὁμοιάζου-
σαι, ὡσάκτις φωτίζονται τὰ παράθυρά των καὶ
λάμπει ἡ πανσέληνος, πρὸς «χρυσοὺς ἀστέρας
ἐπὶ ἀργυροῦ οὐρανοῦ.»—«Ἡ ἐλευθερία», ἀπήν-
τησε ταχὺς ὁ Ὑδραῖος, «ἐξέλεξε τὸν τόπον αὐ-
τὸν, καὶ ὅχι ἡμεῖς.»¹

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* Δὲν εἶχεν ἄρα δίκαιον ὁ εὐφυέστατος Φον-
τενέλλης νὰ ὀρίσῃ τὴν Ἱστορίαν «Μυθολογίαν
κατὰ συνθήκην»; Δοκίμασον ὅμως νὰ διορθώ-
σῃς τὰς ἀτοπίας τῆς Ἱστορίας! εἰπὲ, π. χ., ὅτι
οἱ τριακῆσιν βαβδισμοί, διὰ τῶν ὁποίων, κατὰ
τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἡροδότου, ἐσωφρόνισεν τὸν
Ἑλλήσποντον ὁ Ξέρξης, δηλοῦσι, κατὰ τὴν εὐ-
στοχον παρατήρησιν τοῦ Γυλλίου, τὰς ἀγκύρας
δι' ὧν διέταξε νὰ στερεωθῶσιν αἱ ὑποστηρίζου-
σαι τὴν γέφυραν τριήρεις, καθὼς καὶ αἱ βι-
ρθεῖσαι κατὰ τοῦ θυθοῦ πέδαι, τὰς ἀλύσεις
δι' ὧν αὐταὶ συνεκρατοῦντο, καὶ θέλεις ἰδεῖ πό-
σον νέφος ὕβρεων θέλει σφενδονισθῇ ἐναντίον
σου, διότι διαστρέφεις τὰς πατροπαράδοτους ἀ-
ναμνήσεις, καὶ δὲν ἀφίνεις τοὺς θαρβάρους νὰ
νομίζωνται, κἄν δὲν ἦνε, καταγέλαστοι. Ἐπειτα
ἡ κυρίως Ἱστορία εἶνε κτήμα λυσιστελῆς διὰ
τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς διπλωμάτας μόνον· ὁ δὲ
πολλὸς ὅμιλος δὲν γνωρίζει ἀπ' αὐτῆς, εἰ μὴ πε-
ρίεργά τινα ἀνέκδοτα, ἢ τινας εὐφροῖς ἢ ἀστείας
ἀποκρίσεις, καὶ ἴσως ἴσως καὶ τὰ δνόμενα τι-

1. Ἰστ. τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Κ. Μ. Βερβόλη, μέρος β'.

νων τύπων, όπου συνεκροτήθησαν επίσημοι τινες μάχαι. Πόσοι εκ των αναγκώντων την 'Ρωμαϊκήν 'Ιστορίαν ένθουμούνται, φέρ' εἰπεῖν, ὅτι ἡ Κλεοπάτρα ἀφῆκε καταναυμαχηθέντα τὸν 'Αντώνιον εἰς τὸ 'Ακτιον, καὶ τὰ ἐπρόμνησε πρὸς τὴν Αἴγυπτον; Τὸ μαργαριτάριον, ὅμως, τὸ ὁποῖον, ἀναλῦθὲν ἐν ὀξειδίῳ, κατέπεε δῆθεν ἡ ἀνυπόστατος Αἴγυπτια, οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς σχολείοις παιδίων θά λησμονήσῃ ποτὲ, ἂν καὶ ἀπεδείχθη ὅτι τὸ ὄζος δὲν διαλύει τὰ μαργαριτάρια. Ἄλλο σημαντικὸν πρόσωπον τῆς 'Ρωμαϊκῆς 'Ιστορίας εἶνε ὁ Λούκιλλος, νικητὴς τοῦ 'Αμιλκάρ, κατακτητὴς τῶν βασιλείων τοῦ Πόντου, μέγας στρατηγός, ἐραστὴς καὶ προστάτης τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν, ὅστις πρῶτος εἰσήγαγεν ἐν 'Ρώμῃ τὴν 'Ελληνικὴν φιλοσοφίαν. Ἄπαντα ταῦτα ὅμως δὲν ἤθελον ἀφήσῃ τὴν μνήμην τοῦ ζῶσαν παρὰ τοῖς ὀλίγοις ἀναγνώσταις τῆς 'Ρωμαϊκῆς 'Ιστορίας, ἐὰν συγχρόνως δὲν ἦτον καὶ λαμπρὸς ἐστιάτωρ, καὶ ἴσως ἐὰν δὲν μετέφερε πρῶτος ἐκ τῆς 'Ασίας εἰς τὴν Εὐρώπῃ τὰ κεράσια. (Σ. Δ. Βυζάντιος.)

*. Αἱ μεμνημένα νίκαι εἶνε ὑπὲρ τῶν συμφερόντων, ἀλλ' αἱ καθολικαὶ ὑπὲρ τῶν ἰδεῶν. Πολλὰκις ὀφείλοι τις νὰ θυσιάζῃ τὰ συμφέροντά του, τὰς πεποιθήσεις του καὶ τὸ κόμμα του χάριν ἀνωτέρου συμφέροντος τῆς πατρίδος. (Cassell.)

*. Αἱ καλὰ εἴσεις εἰσὶ κομβολόγιον μαργαριτῶν. Δύσον τὸν κόμβον καὶ ἅπαντες οἱ κόκκοι διασπείρονται.

*. Ὁ μεγαλύτερος κλέπτης τοῦ κόσμου εἶνε τὸ κακὸν βιβλίον, διότι σοῦ κλέπτει τὸν καίριον.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τὸ πένθος ἐν Κίνα.

Τὸ πένθος ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ αὐτοκράτορος ἐν Κίνᾳ θεωρεῖται ἐκ τῶν σπουδαιωτάτων υποθέσεων τοῦ Κράτους. Ὡς πένθιμον χρώμα εἶναι καθιερωμένον τὸ λευκόν, ἐπειδὴ δὲ ὅλοι οἱ Κινέζοι εἰσὶν ὑποχρεωμένοι πενθοῦντες τὸν αὐτοκράτορά των νὰ φέρωσιν ἐπὶ ἑκατὸν συνεχεῖς ἡμέρας τὴν αὐτὴν ένδυμασίαν, ἀμφίβολον λίαν εἶναι ἂν μετὰ τὸ πέρας τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος δύναται τις νὰ μαντεύσῃ τὸ χρώμα ὅπερ ἀρχῇθεν αὕτη εἶχε. Κατὰ τὸν θάνατον τοῦ τελευταίου αὐτοκράτορος τοσοῦτον ἐπιζήτητον κατίστη τὸ λευκὸν ἀστραχάνιον ὕφασμα, ὥστε ἐντὸς ὀλίγιστων ἡμερῶν ἡ τιμὴ αὐτοῦ ἐδιπλασιάσθη. Τὸ πένθος ὅμως ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ αὐτοκράτορος δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ένδυμασίαν· πρὸς ἐκδήλωσιν αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἑτέρα συνήθεια, ἥς δυσάρεστος λίαν ἀποβαίνει ἡ τήρησις. Μετὰ τὴν ἐπίσημον ἀγγελίαν τοῦ θανάτου, ἀπαγορεύεται πᾶς γάμος καθ'

ἅπαν τὸ Οὐράνιον Κράτος ἐπὶ τρία ὀλόκληρα ἔτη. Ἐννοεῖται λοιπὸν ὅτι κατὰ τὰς ὀλίγας ἡμέρας, αἵτινες μεσολαβοῦσι μεταξὺ τοῦ θανάτου τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῆς ἀγγελίας αὐτοῦ, πολυπληθέστατοι τελοῦνται γάμοι, ἐπισπευδομένων πάντων τῶν ἐκκερμῶν συνοικεσίων.

Νοσημοσύνη τῶν λύκων.

Οἱ λύκοι ποτὲ δὲν διαβαίνουνσι ποταμοὺς ἢ χειμάρρους ἀνὰ εἰς καὶ χωριστά, διὰ τὸν φόβον μὴ παρασυρθῶσιν ὑπὸ τοῦ βέουματος· ἀλλὰ συγκεκτοῦνται δάκνοντες, ὁ ἐπόμενος τὴν οὐρὰν τοῦ προηγουμένου καὶ σχηματίζοντες οὕτως ἀδιάσπαστον ἄλυσιν.

Κατάχρησις κατεψυγμένου ὕδατος.

Ἀναμφίβολον εἶναι, λέγουσιν οἱ Καῖροι τῆς Νέας Ὑόρκης, ὅτι ἐὰν ἡ κατάχρησις τῶν δυνατῶν οἰνοπνευμάτων εἶναι ἐν ἐκ τῶν ἐλευθιωτέρων κακῶν ἅτινα συνεπήγαγεν ὁ πολιτισμός, ἡ ἄμετρος χρῆσις τοῦ κατεψυγμένου ὕδατος εἶναι σχεδὸν ἐπίσης ἐλευθρία εἰς τὴν υγίαν ἐν Ἀμερικῇ. Ὅσον παράδοξον καὶ ἂν δύναται νὰ φανῇ τοῦτο, ὑπάρχουσιν ὅμως χιλιάδες ἀνθρώπων οἵτινες ὑποπίπτουσιν εἰς τὴν ἀκρασίαν τῆς ψυχροποσίας ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις. Ἀρχίζει τις τὴν ἡμέραν του πίνων ἐν ἡ πλειότερα ποτήρια κατεψυγμένου ὕδατος, πρὸ τοῦ προγεύματος, ἐνῶ δὲ προγευματίζει, παραδίδεται εἰς τὴν καταχρηστικὴν ἐπιθυμίαν τῆς ψυχροποσίας. Πορευόμενος εἰς τὰς ἀσχολίας του, σταματᾷ εἰς τὰ πολυάριθμα ἐργαστήρια ἅτινα ἐκθέτουσιν εἰς τὸν λαὸν τὰς καλιούχον ὕδωρ περιεχοῦσας κρήνας των, καὶ πληροῦσι ποτήρια κατεψυγμένου ὕδατος. Εἰς τὸ γραφεῖόν του ὁ Ἀμερικανὸς ἔχει πάντοτε πρόχειρον κατεψυγμένον ὕδωρ, τοῦ ὁποῖου ἡ διηνεκὴς χρῆσις καταστρέφει τὸν στόμαχον καὶ τοὺς ὀδόντας, καὶ ὅταν ὁ ὕδροπότης οὗτος ἐπιστρέψῃ οἴκαδε μετὰ τὴν ἐργασίαν τῆς ἡμέρας, διάγει ἀκόμη τὸ πλεῖστον τῆς νυκτὸς παραδεδωμένος εἰς ταύτην τὴν ἐλευθρίαν συνήθειαν.

Πρὸ πάντων δὲ τὴν στιγμὴν ταύτην δύναται νὰ ἴδῃ τις τὰ θανάσιμα ἀποτελέσματα τοῦ κατεψυγμένου ὕδατος. Ὅταν τις φλεγόμενος ὑπὸ τοῦ καύσωνος θέλῃ νὰ τοῦ ἐπέλθῃ ἐγκαρδικίη συμφορῆσις, κάλλιστον μέσον πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶναι νὰ πῇ ὕδωρ θερμοκρασίας 32 βαθμῶν (0 τοῦ ἑκατ. ἢ κάτωθεν). Εἶναι προφανὸς ἐπικίνδυνον καὶ παράλογον τὸ νὰ πῇ τις βῆκον ἐν ὄρα καύσωνος, ἀλλ' εἶναι ζήτημα ἂν τὰ διάφορα εἴδη τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν εἶναι κινδυνωδέστερα εἰς τὴν υγίαν ἢ τὰ κατεψυγμένα ποτὰ ὧν γίνεται χρῆσις. Ὅπως δὴ ποτ' ἂν ἡ, ὁμολογητέον μετὰ τῶν Καϊρῶν τῆς Νέας Ὑόρκης ὅτι ἡ ἐγκράτεια δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὸ ν' ἀπέχῃ τις τῶν σφοδρῶν

ποτών, καὶ ὅτι δύνανται καὶ αὐτοὶ ὁ ὑδροπότης νὰ ᾔναι ἀκρατής.

Στατιστικὴ Ταχυδρομικὴ.

Ἐδημοσιεύθη ἐσχάτως στατιστικὴ τι: ταχυδρομικὴ, ἐξ ἧς ἐξάγονται λίαν ἐνδιαφέρουσαι πληροφορίες περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐπιστολῶν, αἰτινες ἐτησίως ἀνταλλάσσονται μεταξὺ τῶν διαφόρων σημείων τοῦ κόσμου.

Κατ' ἔτος ἀποστέλλονται 3,300,000,000 ἐπιστολαὶ ἐφ' ἀπάσης τῆς ὀφθλίου, ἧται ὡς ἔγγιστα 100 ἐπιστολαὶ ἀνὰ δευτερόλεπτον καὶ 3 ἐπιστολαὶ ἀνὰ ἄτομον. Τὸ ὅλικόν βάρος τῶν ἐπιστολῶν εἶναι 33 ἑκατομμύρια χιλιογράμμων. Ἄν ὁ χάρτης ἐφ' οὗ αὗται ἐγράφονταν ἤθελεν ἐκδιπλωθῇ, θὰ ἐκάλυπτεν ἐπιράνειαν ἴσην μὲ τὴν ἑκτασιν τοῦ δουκάτου τῆς Σαχυδέργης Αἰππας (ἐν Γερμανίᾳ). Ἐκ τοῦ ὅλικου ἀριθμοῦ τῶν ἀποστελλομένων ἐπιστολῶν εἰσπράττονται διεθνῇ ταχυδρομικὰ τέλη συμποσούμενα εἰς 490 ἑκατομμύρια φράγκα. Διὰ τὰ κανονισθῇ ἡ διεθνὴς ὑπηρεσίᾳ τῶν διαφόρων ταχυδρομικῶν διοικήσεων ἐγένοντο 1000 περίπου ταχυδρομικαὶ συμβάσεις.

Οἱ Ἄγγλοι εἰς τὸν βόρειον πόλον.

Ἐκ τῆς δημοσιευθείσης ἐν τῷ Ἀ' τόμῳ τῆς Ἑστίας πραγματείας τῶν Ἀποδημιῶν εἰς τὸν πόλον, ἐνθουσιάζονται οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν τὰς βυσάνους καὶ τοὺς κινδύνους εἰς οὓς ἐξετέθησαν χάριν τῆς ἐπιστήμης πρὸ δύο ἔτων θαλασσοπόροι Αὐστριακοὶ, προβάντες μέχρι τοῦ 82 βαθμοῦ τοῦ βορείου πλάτους. Οἱ Ἄγγλοι ἐπεχείρησαν νέαν ἀποδημίαν, τὰ δὲ ἀποσταλέντα πλοῖα Alert καὶ Discovery, μετὰ ἐπτακκιδεκαμήνους ἀγῶνας ἐπανῆλθον κατ' αὐτὰς εἰς τὰ ἴδια καὶ κατέληξαν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ «πόλος εἶναι ἀπρόσιτος καὶ ἀδιόδευτος.» Οἱ Ἄγγλοι διεχείμασαν ἐν τῷ 82, 87 βαθμῷ, ἐπαγετοδρόμησαν δὲ μετὰ πολλῆς δυσκολίας (1 ἄγγλικόν μίλιον καὶ ἑκάστην) μέχρι τοῦ 83, 20 (100 μόλις μίλια μακρὸν τοῦ πόλου), σημειῖον, εἰς 3 μέχρι τοῦδε ἄνθρωποι, ἴσω; δὲ καὶ ζῶα, δὲν προέβησαν, καθότι οὐδαμοῦ εὖρον ἔχον Ἑσκιμῶν πέραν τοῦ 82 βαθμοῦ. Ἐπὶ 142 ἡμέρας οὕτως ἀνατέλλοντα εἶδον ἡλιον οὐτε δύμενον· τὸ θερμόμετρον εἶχε καταβῆ 104 βαθμοῦ; ὑπὸ τὸ μηδενικόν, ὁ παγετὸς δὲ ἦν 150-200 πόδας πυκνός. Πολλῶν κατεψύγησαν τὰ κῶλα· ἄλλοι ἐτελεύτησαν ὑπὸ ψύχους καὶ δυσεντερίας.

Ὁ μεγαλύτερος κάτοχος δημοσίων χρεωγράφων ἐν Γαλλίᾳ.

Ὁ μεγαλύτερος κάτοχος δημοσίων χρεωγράφων σήμερον ἐν Γαλλίᾳ εἶναι ὁ Κ^ς Furlado, εἰσπράττουσα κατὰ τριμηνίαν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἐν ἑκατομμύριον καὶ 18 φράγκα, ἧται 1 ἑκατομμύρια καὶ 72 φράγκα ἐτησίως. Τὸ πο-

σὺν τοῦτο ἀντιπροσωπεύει κεφάλαιον (πρὸς 5 μόνον τοῖς ἑκατὸν) 80 ἑκατομμυρίων.

Ἐν Ἑλλάδι ὁ μεγαλύτερος κάτοχος δημοσίων χρεωγράφων εἶναι ὁ Ἑθνικὴ Τράπεζα, ἔχουσα, κατὰ τὴν Κατάστασιν αὐτῆς τῆς 31 Ὀκτωβρίου, ὁμολογίας ἐκ μὲν τοῦ ἐθνικοῦ δανείου τῶν δρ. 6 ἑκατομμυρίων δρ. 357,900 — ἐκ δὲ τοῦ δανείου τῶν 26 ἑκατομμυρίων δρ. 12,283,488, ἀποφερούσας ἐτήσιον εἰσόδημα ὑπὲρ τὰς 931 χιλιάδας δραχμῶν.

Τηλεβόλον 150 τόνων.

Τὰ τηλεβόλα τοῦ ἀγγλικοῦ θωρηκτοῦ ἡ Καταστροφῇ, τοῦ καταπλεύσαντος πρὸ τινων μηνῶν εἰς Πειραιᾶ, 35 τόνων ὄντα, θεωροῦντο ὡς τὰ μεγαλύτερα ἐξ ὧν ἔφρον τὰ πολεμικὰ πλοῖα. Πρὸ μηνὸς, γράφουσι τὰ *Εἰκονογραφημένα Νέα τοῦ Λονδίνου*, κατασκευάσθη ἐν Ἀγγλίᾳ τηλεβόλον 81 τόνων διὰ τὸ θωρηκτὸν Ἀήτητος, ἡδὴ δὲ κατασκευάζεται δι' ἄλλο μεγαλύτερον θωρηκτὸν τηλεβόλον 150 τόνων!

Ἡ ἀξία τῶν γυναικῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Κατὰ τοὺς Λιβουανούς, γράφει ἡ Κ^α Δόρυ Ἰστρία, αἱ γυναῖκες ἔχουσι μακρὰς ἐσθῆτας καὶ μακρὸν πνεῦμα. Παρὰ τοῖς κατοικοῖς τῆς Γεωργίας ἡ ἀξία μιᾶς νεάνιδος ἀνέρχεται εἰς ἑκατὸν εἰκοσι φράγκα, παρὰ δὲ τοῖς Τσερκεζίοις εἰς τετρακόσια. Οἱ Τάταροι Νογαῖς λαμβάνουσι γυναῖκα ἀντὶ τριακόντα ἀγελῶν. Ἐν ταῖς κατωτάταις τάξεσι τῶν Κιργίζ-Καϊζικ ἐκάστη κόρη πωλεῖται ἀντὶ πέντε μέχρις 25 προβάτων, ἐν δὲ ταῖς ἀνωτέραις, ἀντὶ διακοσίων ἵππων, πεντακοσίων προβάτων, ἐνίοτε δὲ καὶ χιλίων. Παρὰ τοῖς Σαμογέταις, οἵτινες κατοικοῦσι τὰς ψυχροτάτας χώρας τῆς Ἀρκτοῦ, ὁ σύζυγος ἀγοράζει τὴν γυναῖκα του, δεκαετίδα ἔτι, ἀντὶ τιμῆς κυμαινομένης μεταξὺ ἑκατὸν μέχρι πενήκοντα ταράνδων, ζῶον χρησιμωτάτου εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα. Ἡ δὲ τιμὴ αὐτῇ ἀρκετὰ ὑπερόγκος βεβαίως φαίνεται ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὅτι αἱ Σαμογέτιδες εἰσὶ δύσμορφοι, μικρόσωμοι, ἔχουσι δυσανάλογα μὲν τὰ ἄκρα, πρόσωπον δὲ πεπλατυσμένον καὶ ρυπαρὸν, γαστέραν προεξέχουσαν, μέτωπον στενόν, ῥίνα πεπιεσμένην μὲ μυκτῆρας ὡς τῶν κτηνῶν ἀναπεπταμένους πρὸς τὰ ἑκτὴς, ὀφθαλμοὺς κοίλους, μικροὺς, πονήρους, ἀγροῖους ἐνίοτε, καὶ κόμην μακρὰν, πυκνὴν καὶ περικυτῆαν.

Εἰς Ἀνατολίῃ.

Ἡ αὐτοκράτειρα Μαρία Θηρεσία κατασκευάσας τὸν ἴδιον αὐτῆς τάφον πολὺν χρόνον πρὶν ἀποθάνῃ· δεικνύουσα δ' αὐτὸν καὶ πρὸς τὰ παῖδιά αὐτῆς ἔλεγε· Τίνα λόγον ἄρα γε ἔχομεν ἵνα ἐπιγυμνασθῶμεν; Ἴδου τίς ἐστὶ μετὰ τὸν θάνατον τῶν αὐτοκρατόρων ἡ κατοικία!